

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Strategie regionálního rozvoje ČR 2028 – krajská tour

Královehradecký kraj

MMR, Odbor regionální politiky

Program jednání

- BLOK 1 Úvod, rámec jednání
- BLOK 2 Kontext SRR 28+
- BLOK 3 Krajská karta: co říkají data
- BLOK 4 Hlavní diskuse: problémy a potenciál kraje
- Pauza
- BLOK 5 Vymezení podporovaných regionů
- BLOK 6 SRR 28+ x EU fondy 28+ x investice x resorty
- BLOK 7 Shrnutí, závěr

BLOK 1 – Úvod, rámec jednání

Proč jsme dnes tady?

Chceme ověřit, zda náš analytický obraz kraje odpovídá realitě a co z něj má vyplynout pro SRR 28+.

Cíle jednání:

- Ověřit hlavní problémy a rozvojové potenciály kraje
- Doplnit nebo zpřesnit naši interpretaci dat
- Rozlišit, co má řešit SRR a stát, co kraj, co sektorové politiky nebo někdo jiný

Nejde o obhajobu analytického podkladu, jde o jeho společné ověření

Na co chceme dnes společně odpovědět?

1. Kde náš obraz HKK neseďí?
2. Kde krajský průměr zakrývá zásadní vnitřní rozdíly?
3. Které 2–3 územně koncentrované problémy jsou pro HKK nejdůležitější?
4. Které 2–3 potenciály dnes veřejné politiky nedostatečně využívají?
5. Co je skutečnou bariérou jejich řešení – peníze, pravidla, kapacity, nebo koordinace?
6. Co má konkrétně změnit SRR 28+ a kdo to má udělat?

BLOK 2 – Kontext SRR 28+

SRR 28+ - kde jsme a co připravujeme

Hlavní strategický rámec státu pro regionální politiku 2028–2034

CO UŽ MÁME

- pracovní analytický podklad
- participativní workshop #1 (#2 24/09/26)
- jednání s resorty
- dílčí analýzy a data
- návrh územní struktury

CO DĚLÁME TEĎ

KRAJSKÁ TOUR

- ověřujeme interpretaci
- hledáme specifika krajů
- sbíráme připomínky
- diskutujeme problémy i potenciály

CO BUDE NÁSLEDOVAT

- syntéza závěrů
- návrhová část
- opatření a implementace
- finalizace SRR 28+

Výstupem nemá být jen strategie, ale rámec pro rozhodování státu, resortů a veřejných investic po roce 2027.

Co má být jinak v SRR 28+

SRR 21+	SRR 28+
typologie území	problémy + potenciály + funkční vazby + odolnost
převaha popisu	větší důraz na výsledky a implementaci
územní cílení často bonifikací	širší paleta diferenciovaných nástrojů
slabší vazba na sektorové politiky	silnější propojení / koordinace s resorty
slabší vazba na financování	vazba na NRPP, EU, národní zdroje

SRR 28+ nemá být „lepší analytika“. Má být silnějším implementačním rámcem

Regionální politika není jen „pomoc slabým regionům“

„Pojišťovací“ politika

- HSOÚ
- strukturálně postižené regiony
- kumulace problémů
- dostupnost služeb
- stabilizace území – demografie, služby

Místně citlivé veřejné politiky

„Strategická“ politika

- metropolitní oblasti a aglomerace
- růstová centra
- strategické investice
- bydlení, infrastruktura
- inovace / transformační potenciál
- růstové externality

**MoA – reg. centra – strategické investice ↔ HSOÚ – periferie – strukturální problémy.
Přeshraničí může být současně bariérou i rozvojovým potenciálem.**

BLOK 3 – Krajská karta: co říkají data

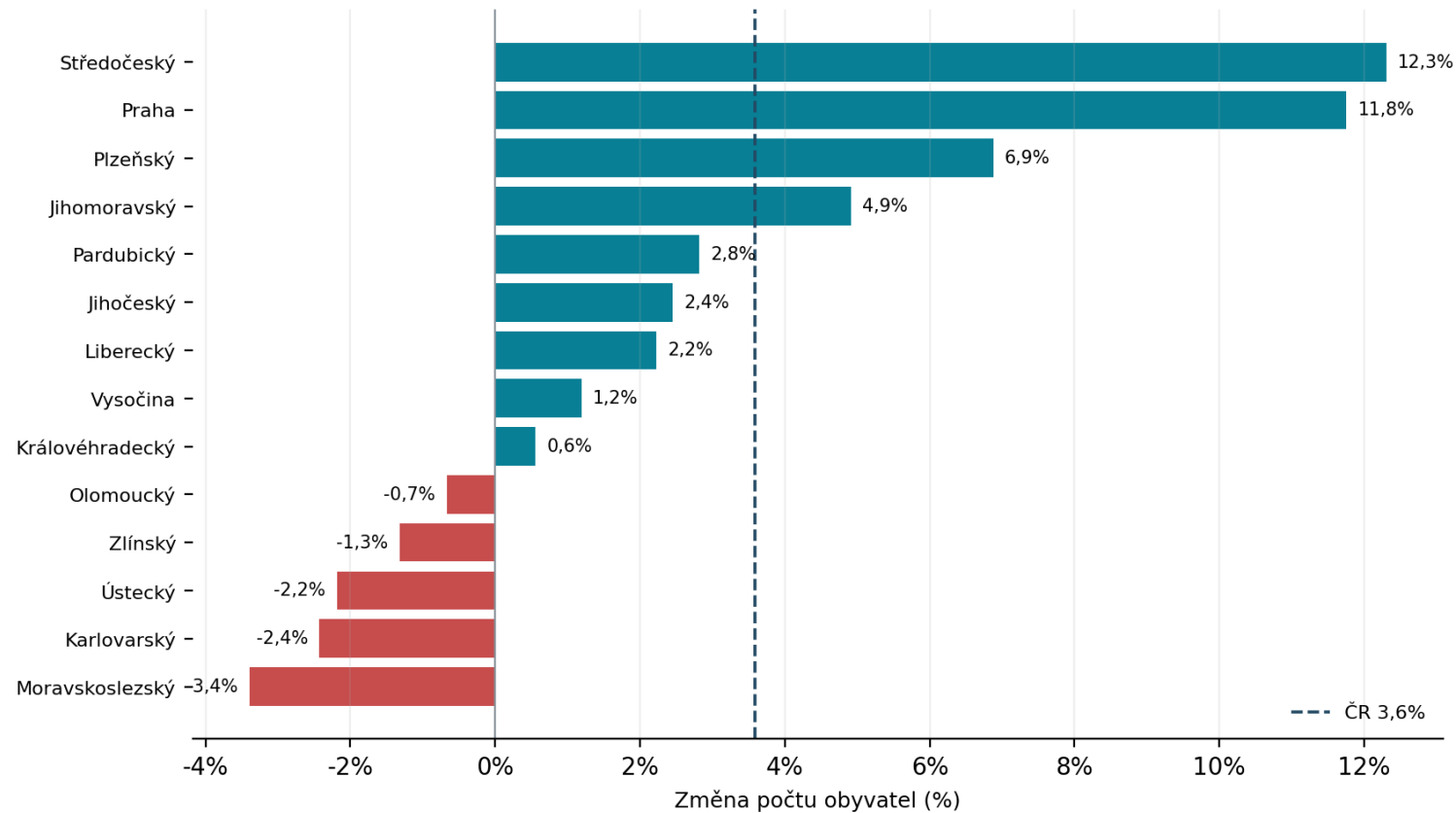
Mezikrajské srovnání

Relativní demografická a ekonomická pozice krajů

Nadprůměrný nárůst populace je koncentrovaný do 4 krajů

Populační změna krajů 2014-2025

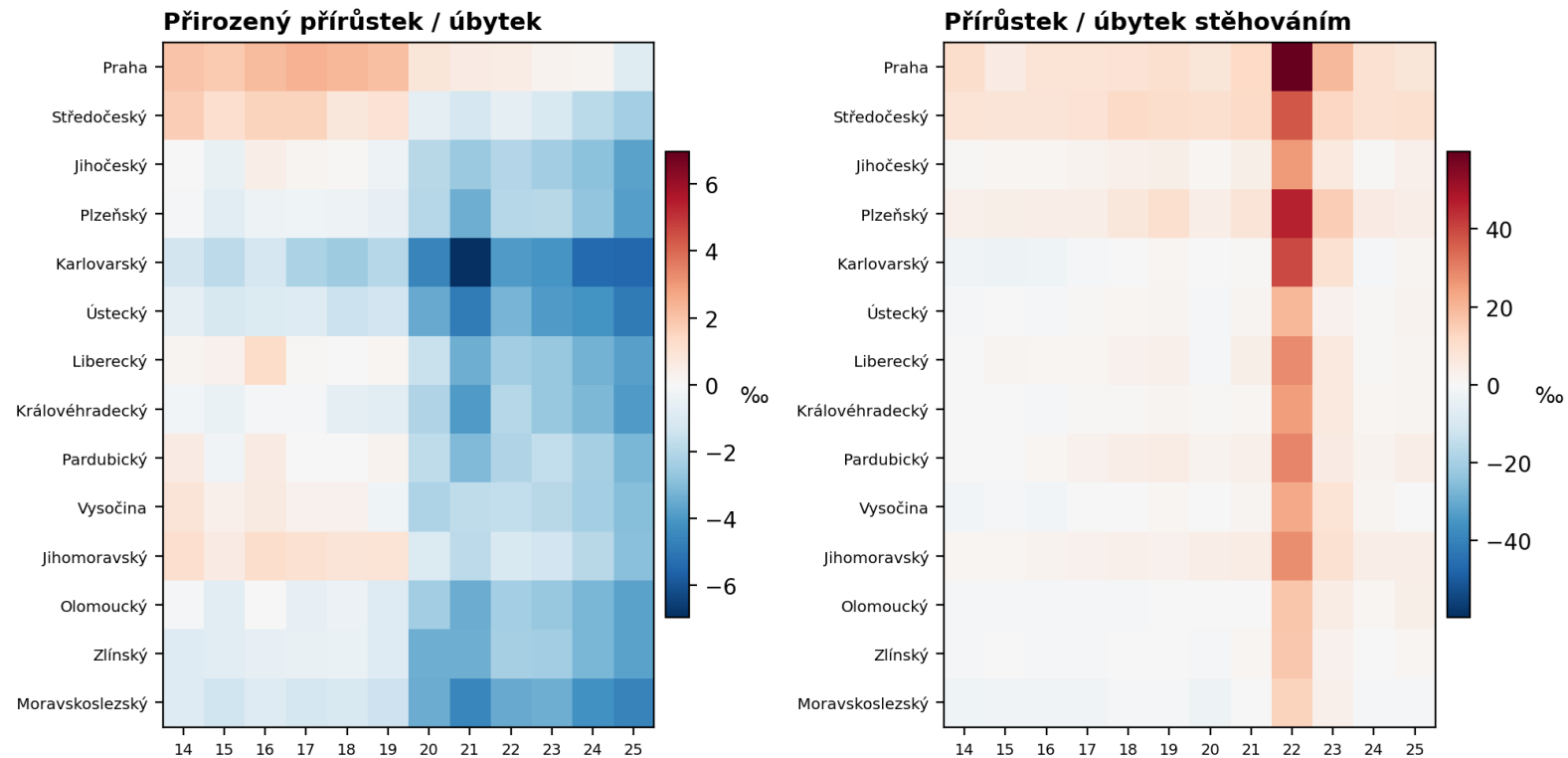
Zdroj: ČSÚ – data pro ÚAP 2014-2025; vlastní výpočty.

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) – Statistická data pro územně analytické podklady, 2014-2025; vlastní výpočty.

Růst populace již neurčí přirozený přírůstek, ale vnitřní a vnější migrace

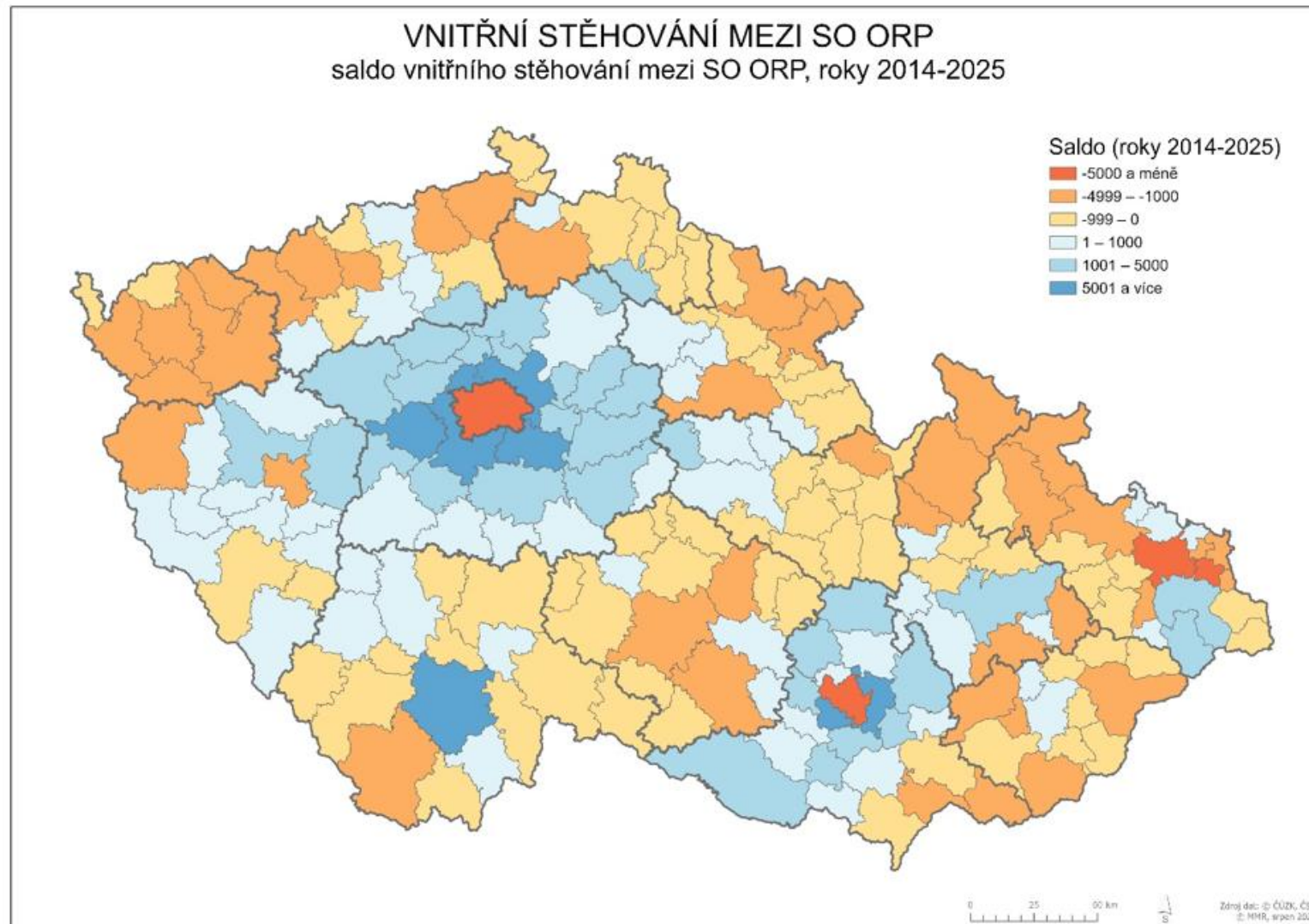
Komponenty populačního vývoje krajů, 2014-2025

Hodnoty jsou roční přírůstky na 1 000 obyvatel. Stock populace může být ovlivněn revizemi evidence; komponenty proto nejsou mechanickou dekompozicí změny stavu.

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) – Statistická data pro územně analytické podklady, 2014-2025; vlastní výpočty.

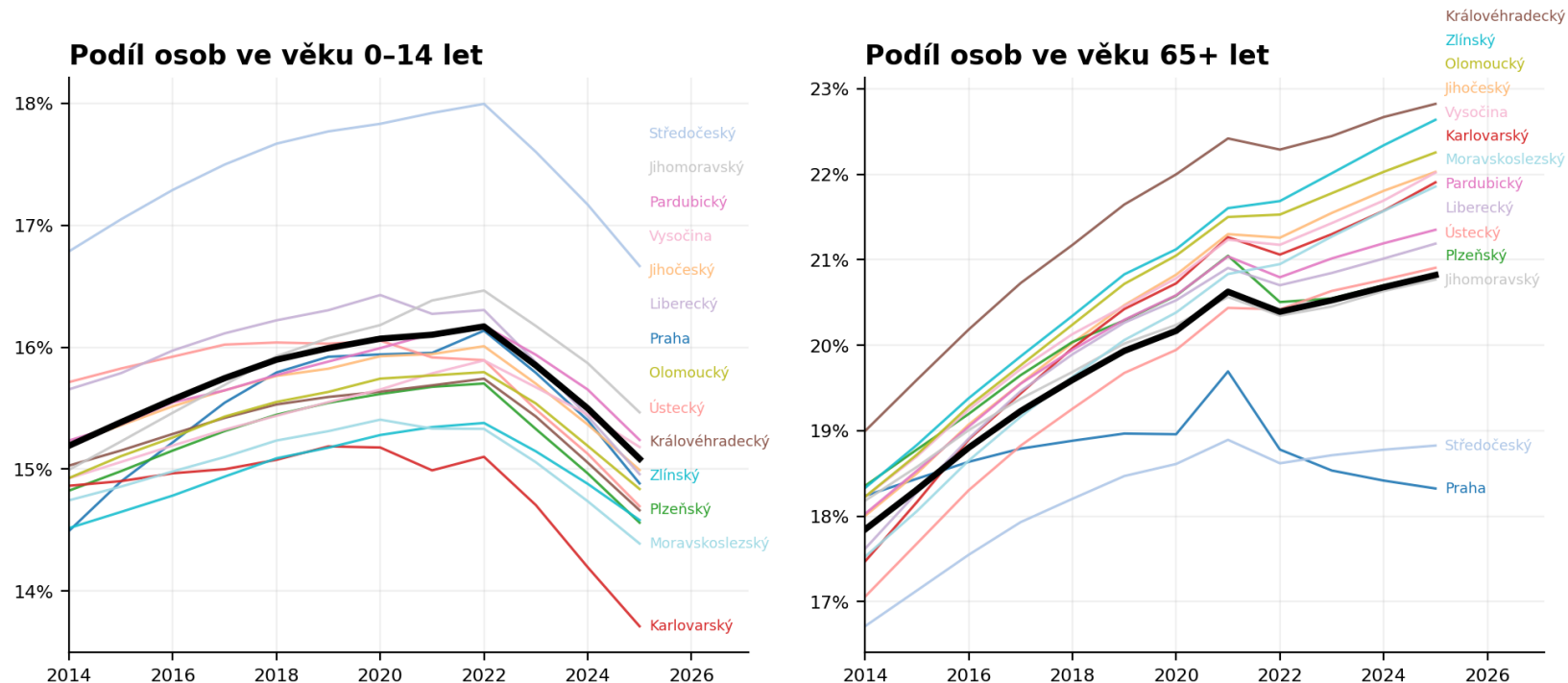
Interní migrace určuje populační dynamiku

Celorepublikově se mění skladba populace, ale tempo změny je územně diferencovaný

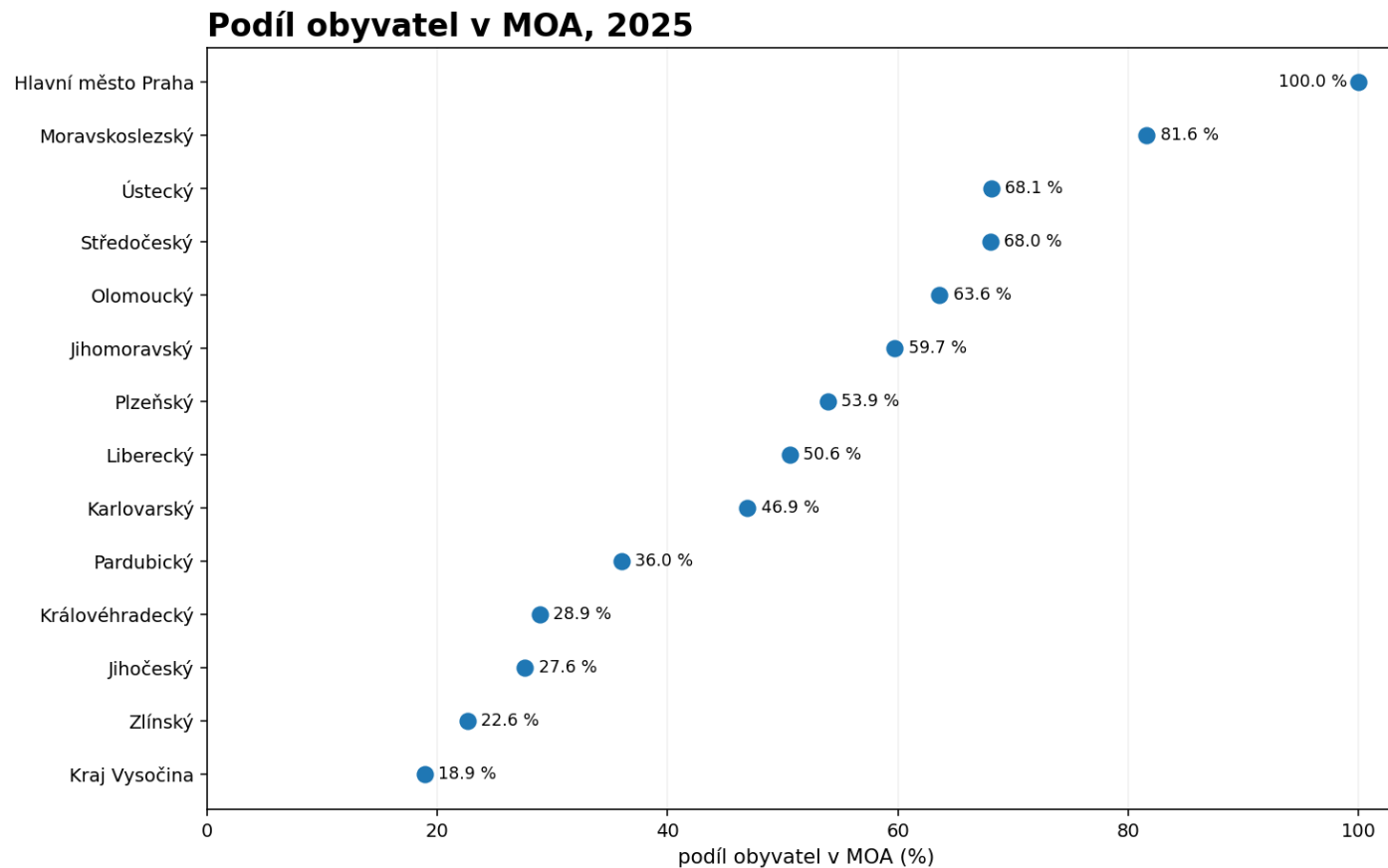
Věková struktura: vývoj 2014-2025

Zdroj: ČSÚ – data pro ÚAP 2014-2025; vlastní výpočty.

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) – Statistická data pro územně analytické podklady, 2014-2025; vlastní výpočty.

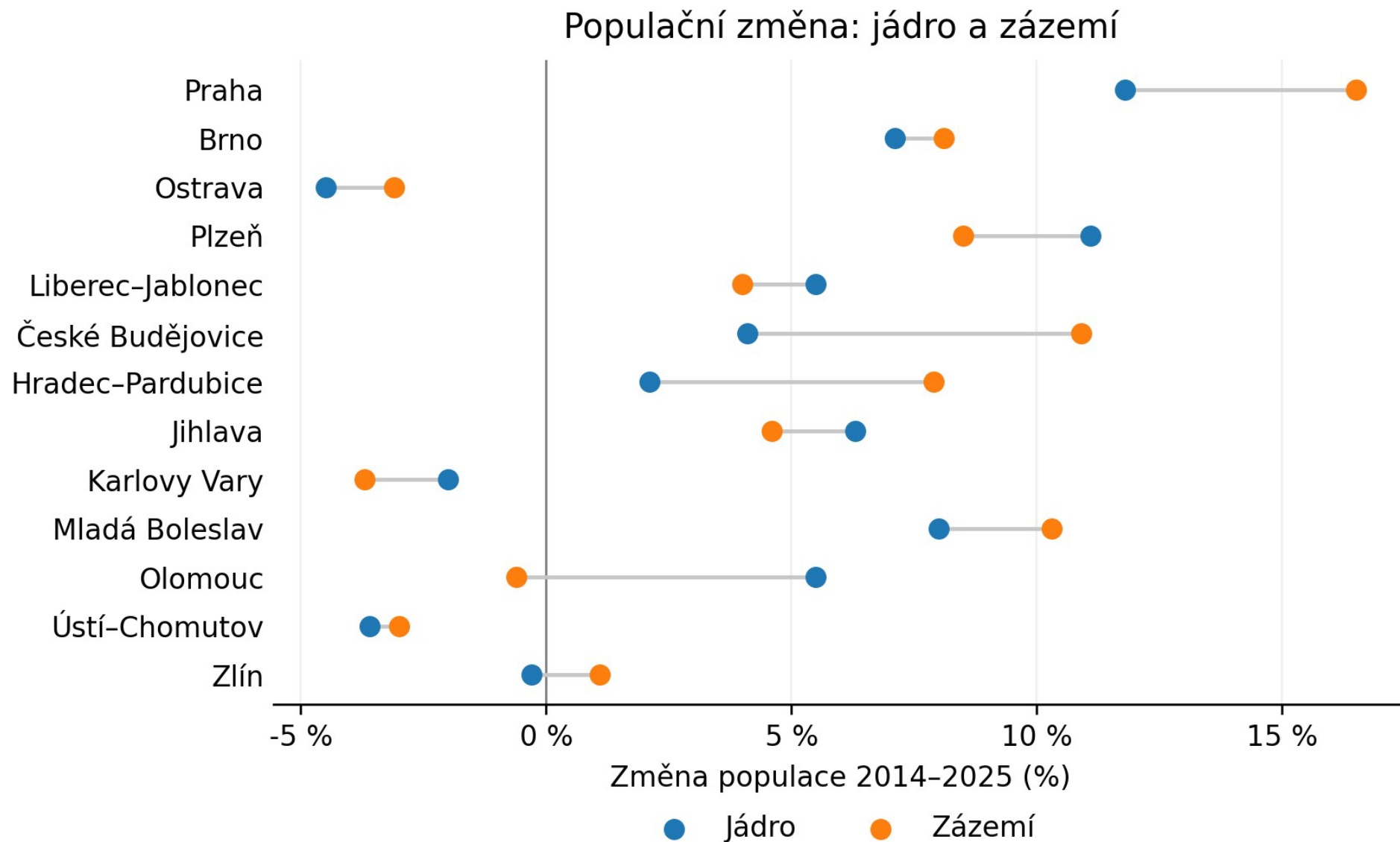
Metropolitní koncentrace je územně nerovnoměrná

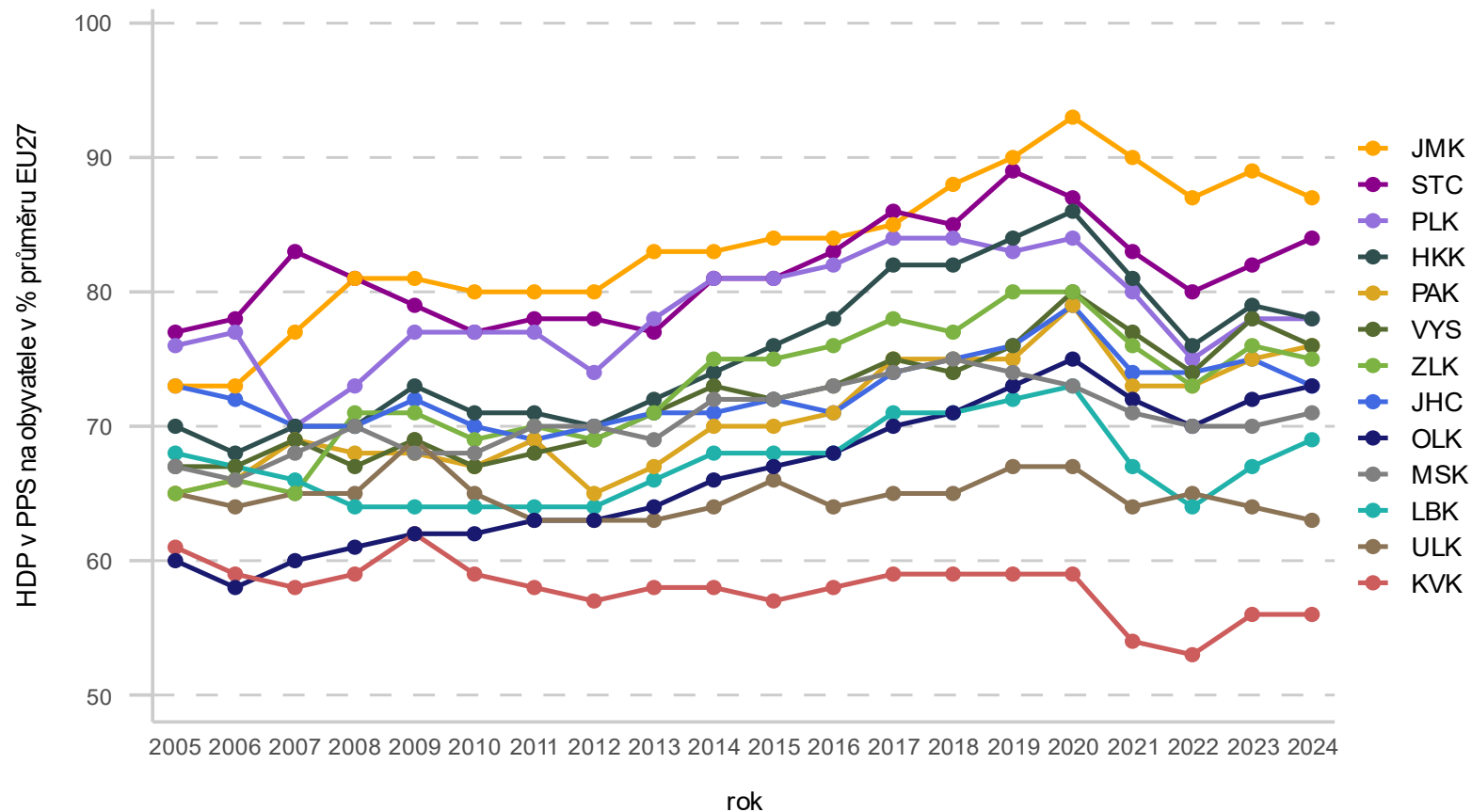
Pozn.: MOA = současné vymezení metropolitních oblastí a aglomerací 2021+.

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) – Data pro metropolitní území a aglomerace; vlastní výpočty.

Populační změna v MOA

Ne všechny regiony ekonomicky konvergují k evropské úrovni

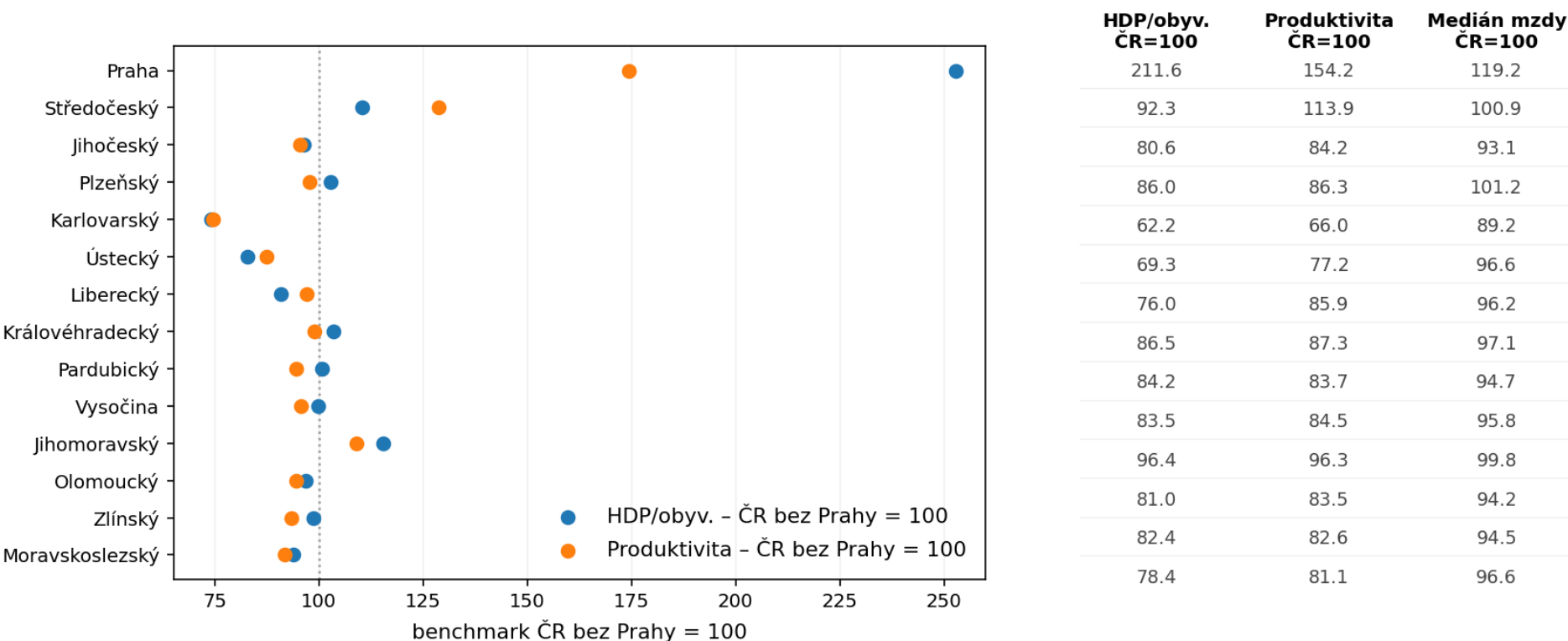
Poznámka: Hodnoty za Hlavní město Praha nejsou v grafu uvedeny, protože dosahují extrémních hodnot v rozsahu 178–211.

Zdroj: Eurostat (tabulka nam_10r_3gdp)

Srovnání výkonnosti krajských ekonomik (HDP/obyv., produktivita, mzdy)

Ekonomická pozice krajů 2024 - zjednodušený benchmark

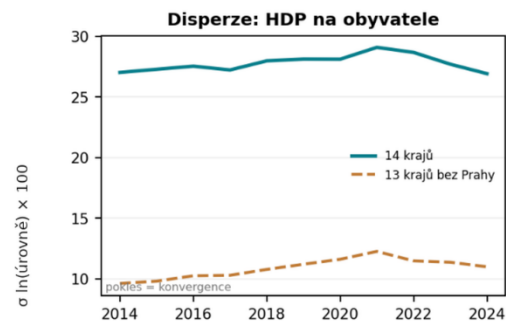

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) - Regionální účty za regiony soudržnosti a kraje, 1995–2024; Český statistický úřad (ČSÚ) - Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v krajích; vlastní výpočty.

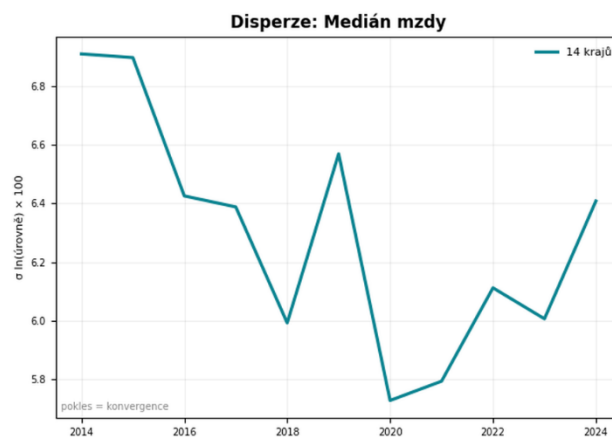
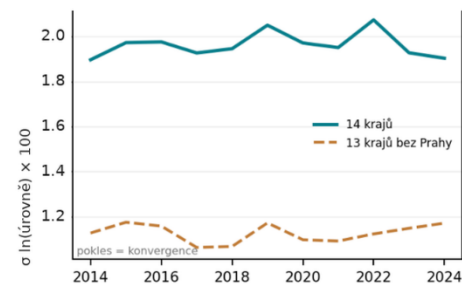

Nízká míra konvergence ekonomických ukazatelů

Disperze ekonomické výkonnosti krajů 2014-2024

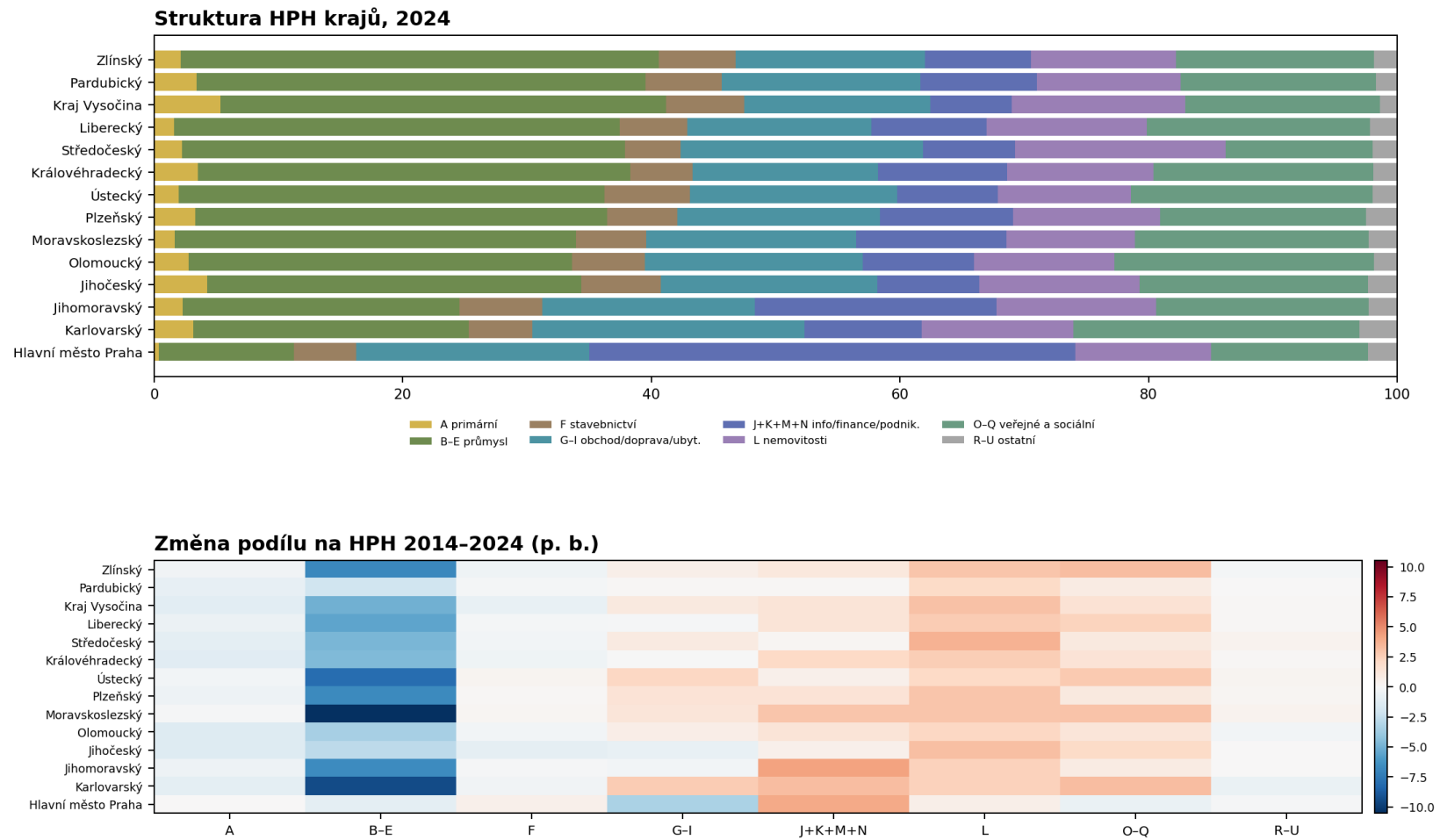

Disperze: Produktivita (HPH / zaměstnanec)

Plošná deindustrializace, ale nerovnoměrná terciarizace ekonomiky (hrubá přidaná hodnota)

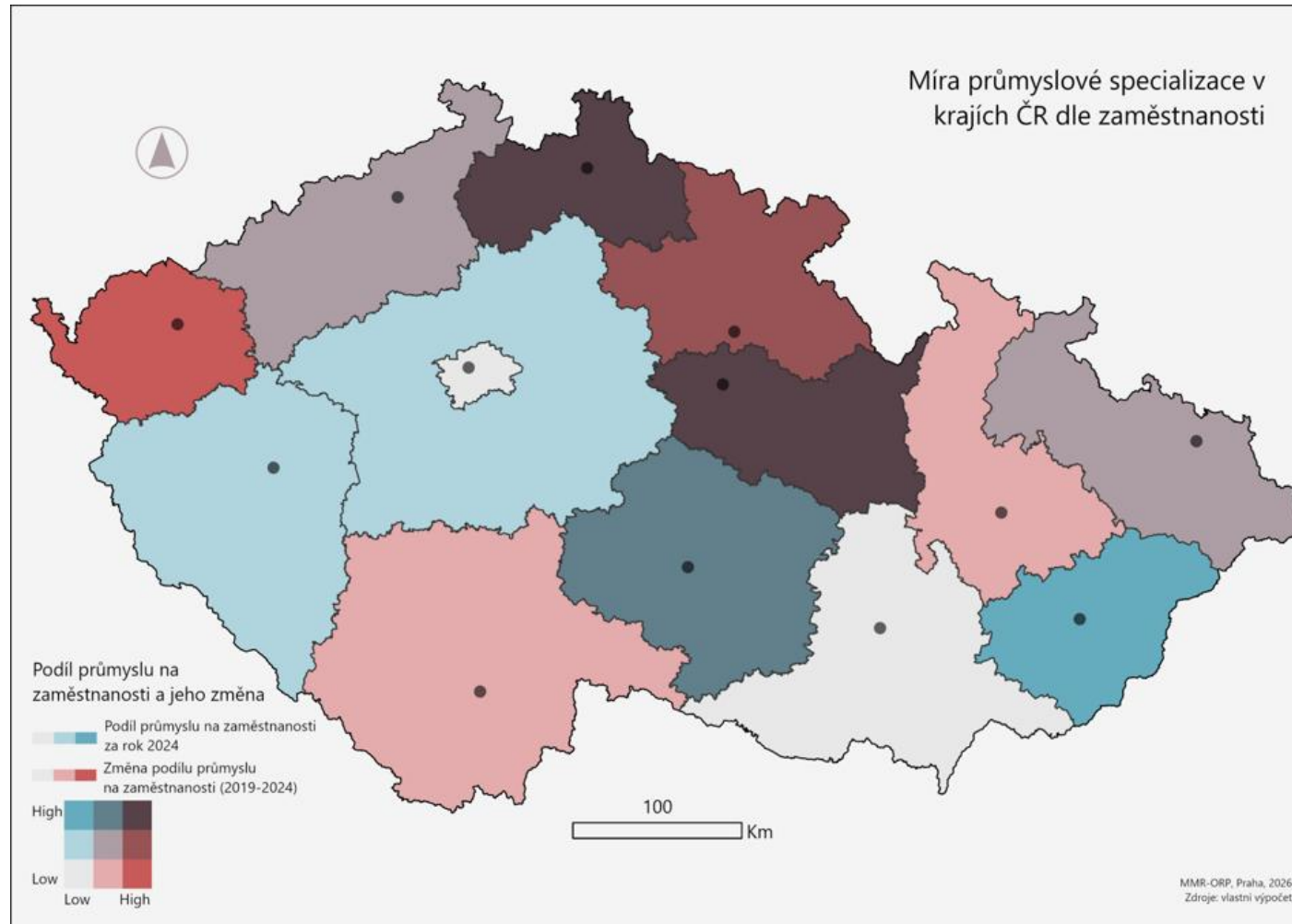

Ministerstvo pro regionální rozvoj Pozn.: v historické regionální řadě ČSÚ je zpracovatelský průmysl C součástí B-E; schválená 9skupinová agregace se používá v indikátorech, kde je C samostatně dostupné.

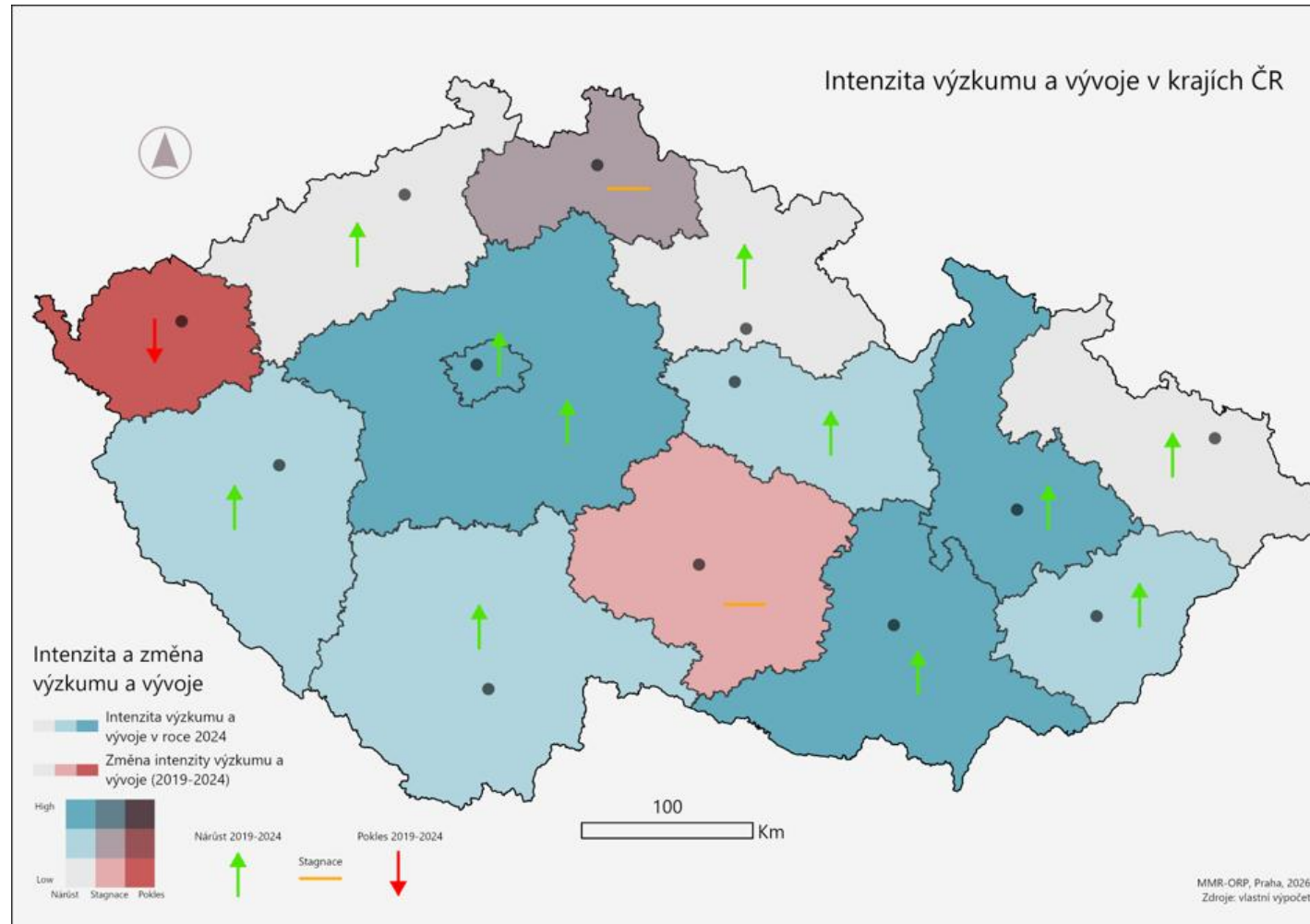
Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) – Regionální účty za regiony soudržnosti a kraje, 1995–2024; vlastní výpočty.

Deindustrializace: různé míry expozice a zranitelnosti (zaměstnanost v průmyslu)

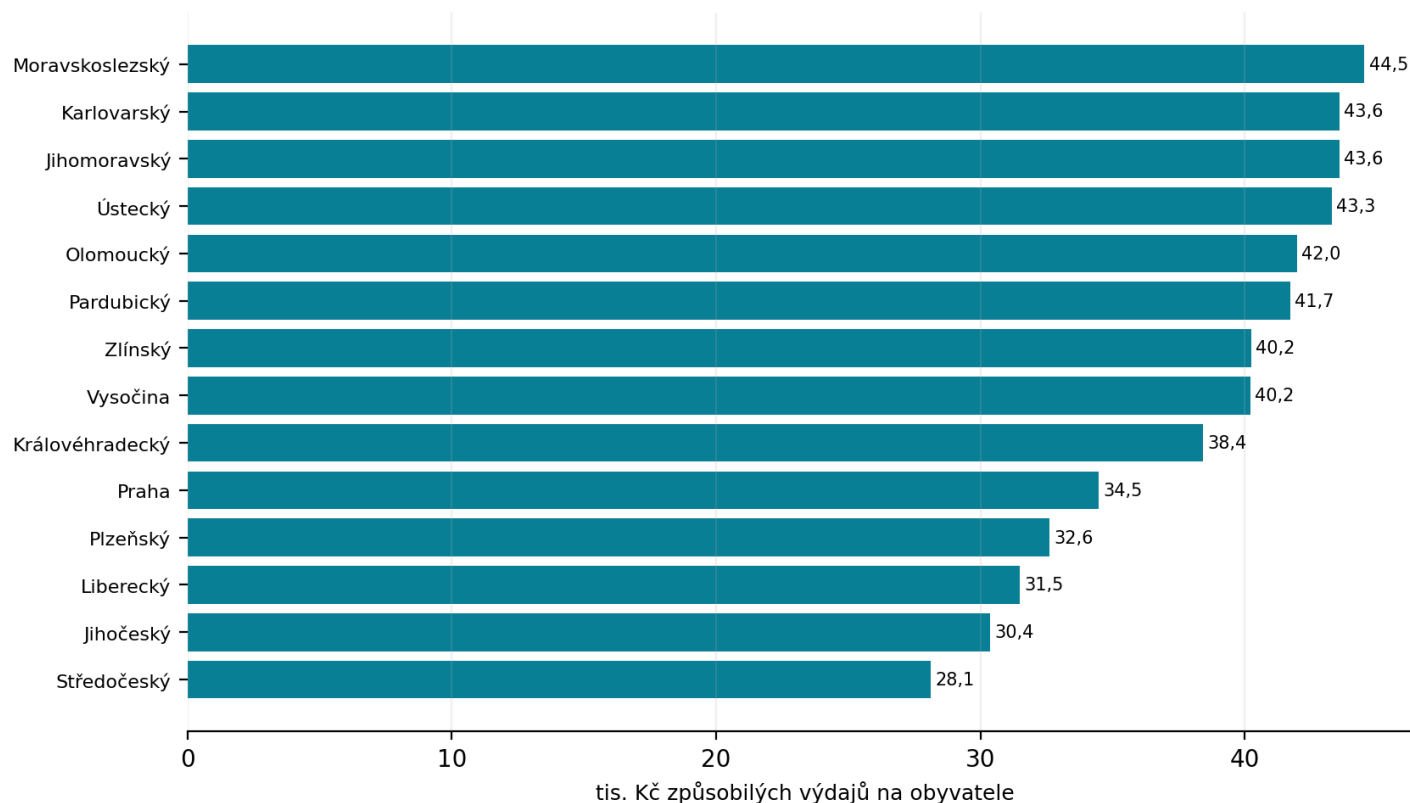
Intenzita VaV roste (téměř) všude, ale základny jsou heterogenní

Intenzita výdajů spolufinancovaných EU v PO 2021-2027 (právní akty k 12/25)

Fondy EU: intenzita čerpání podle krajů

Zdroj: Project Overview Export; projekty s právním aktem. Vyloučena technická pomoc a velká dopravní infrastruktura; vícekrajské projekty rozděleny rovnoměrně mezi uvedené kraje.

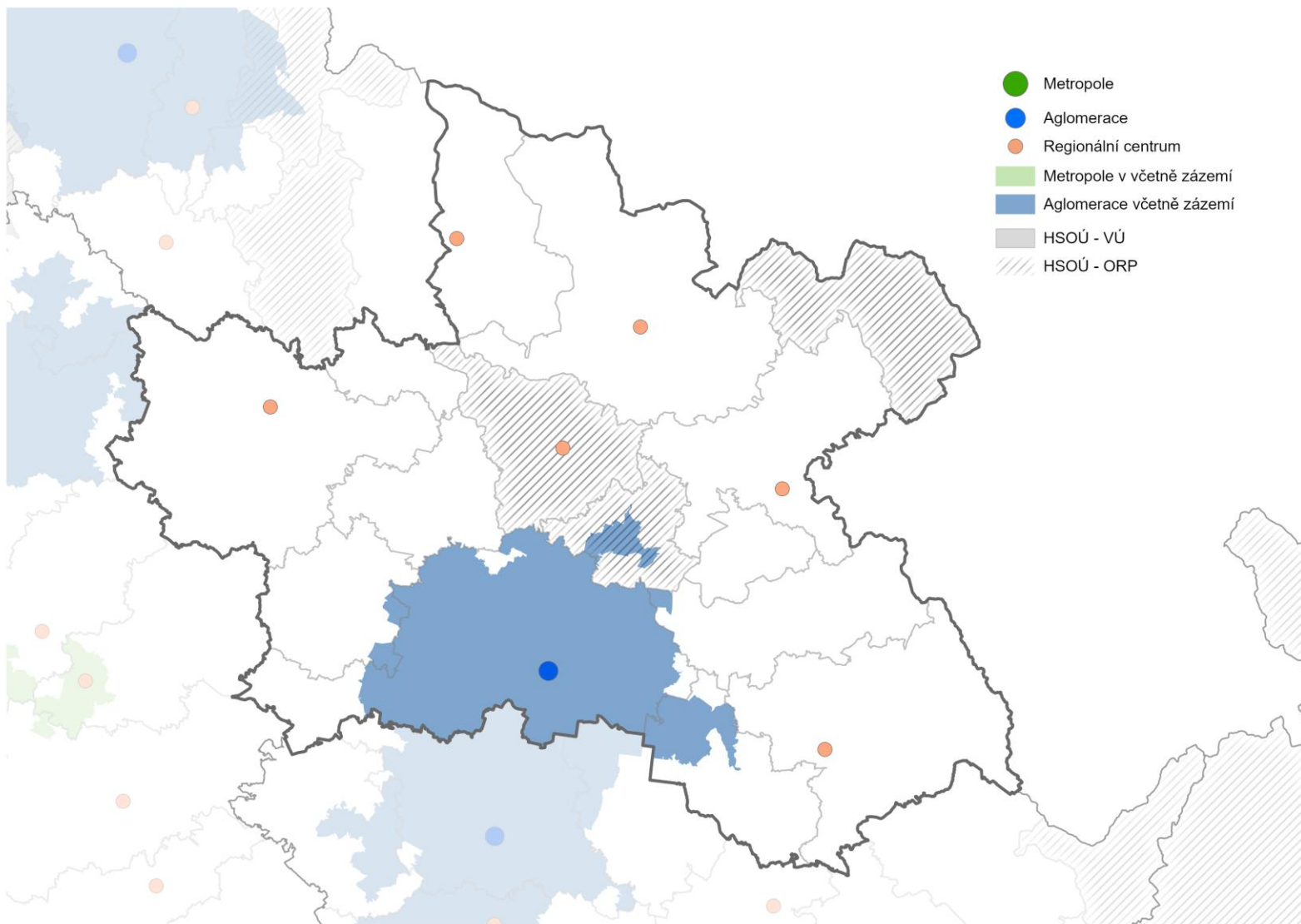
Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR); vlastní výpočty.

Vnitrokrajské srovnání

Relativní demografická a ekonomická pozice SO ORP uvnitř kraje

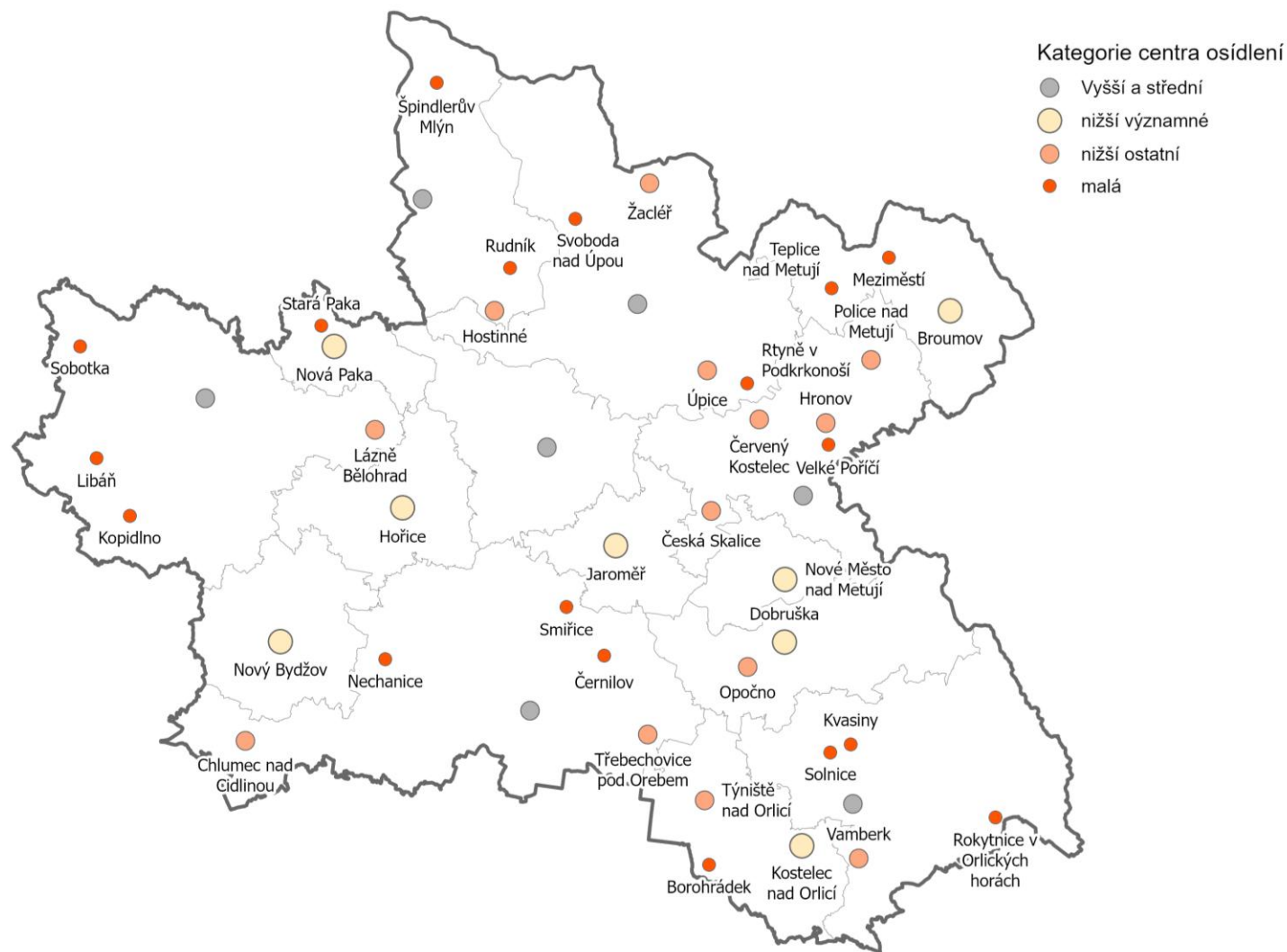
Územní typologie kraje dle SRR21+

Regionální centra a jejich zázemí

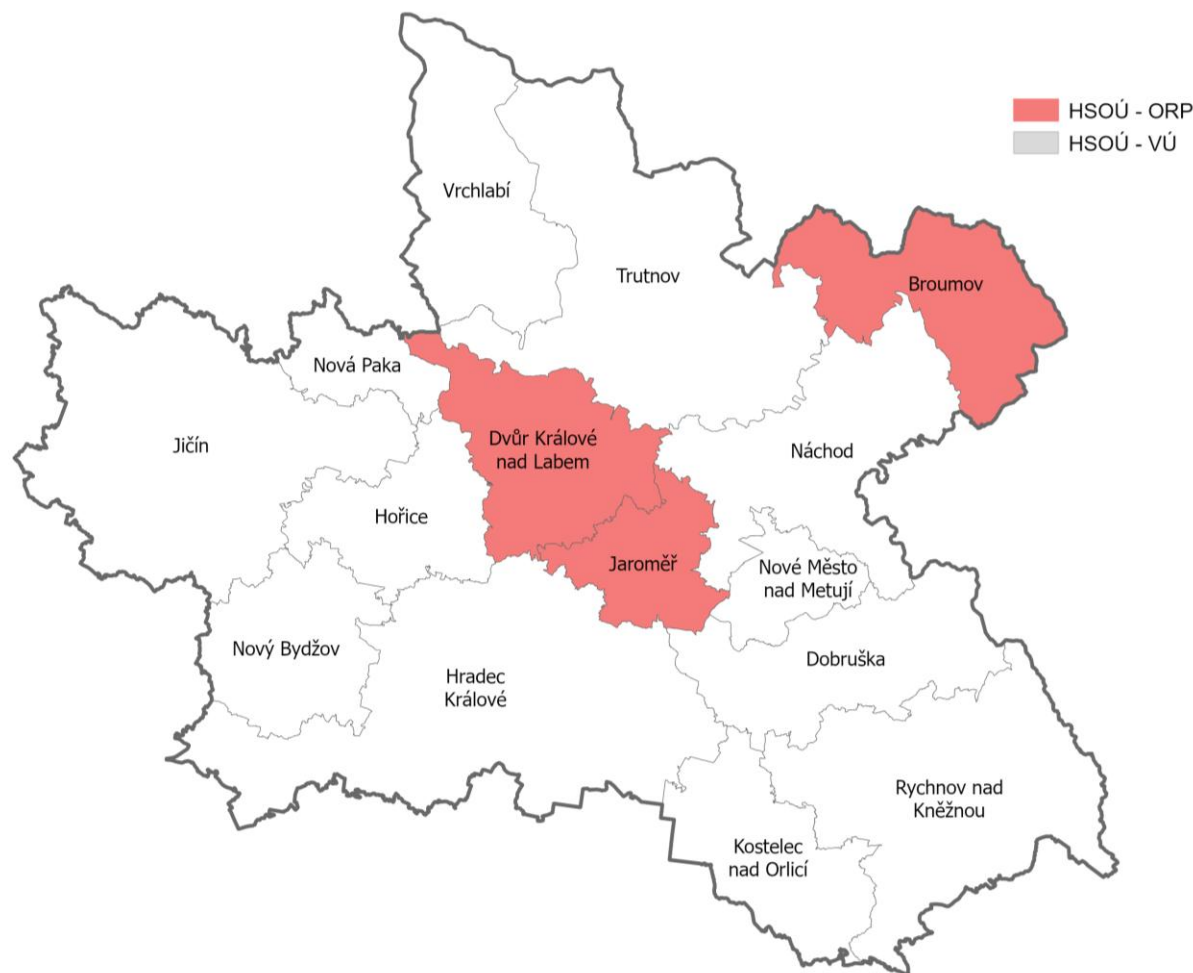
Odpovídá současná síť center skutečné organizaci kraje?

HSOÚ v rámci vnitřní diferenciacce kraje

HSOÚ nejsou synonymem periferie – jde o jednu z vrstev územního znevýhodnění.

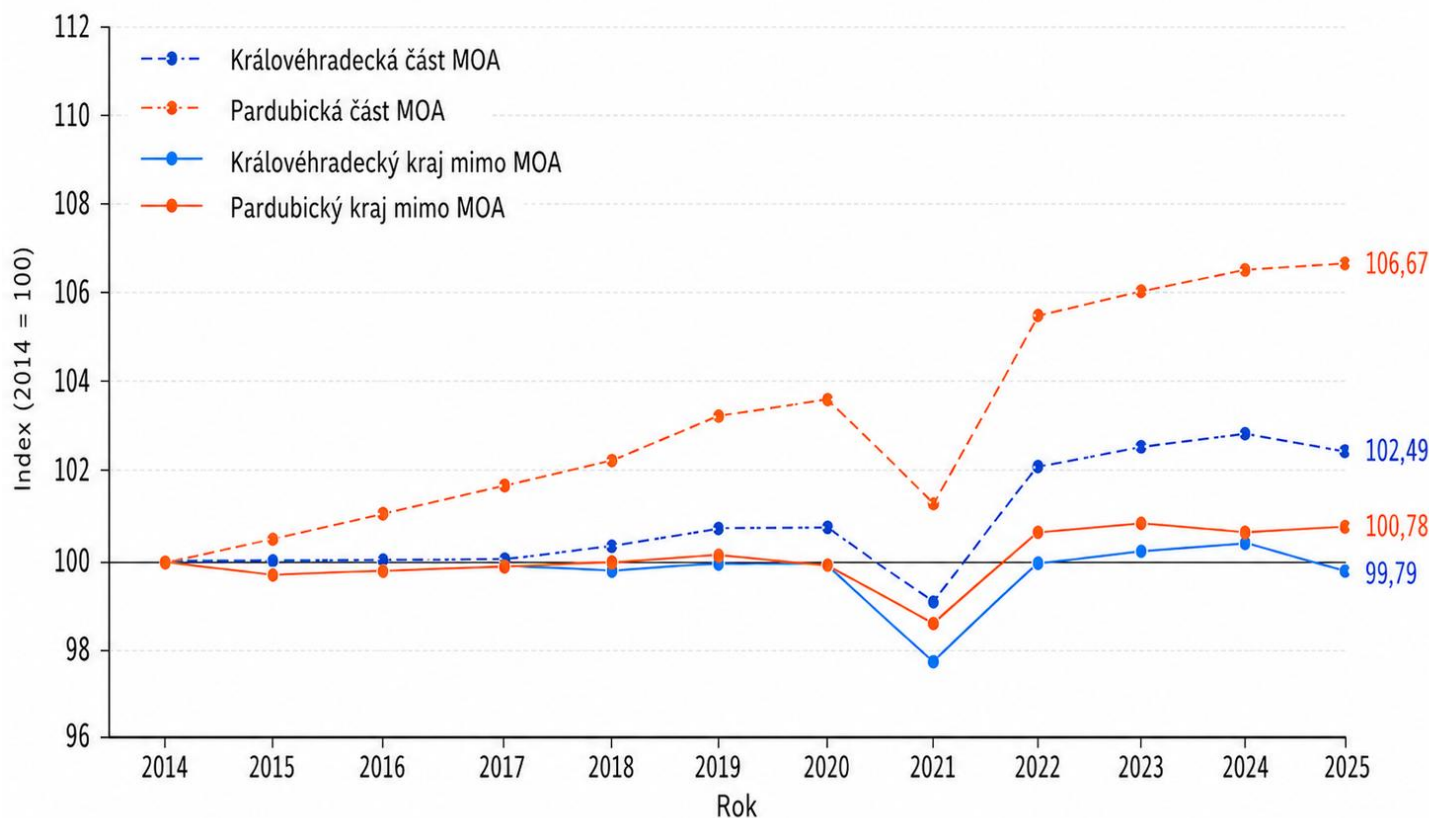

Vývoj počtu obyvatel dle funkční polohy (celá aglomerace a kraje)

Hradecko-pardubická aglomerace a území mimo MOA: srovnání populačních trendů, 2014–2025

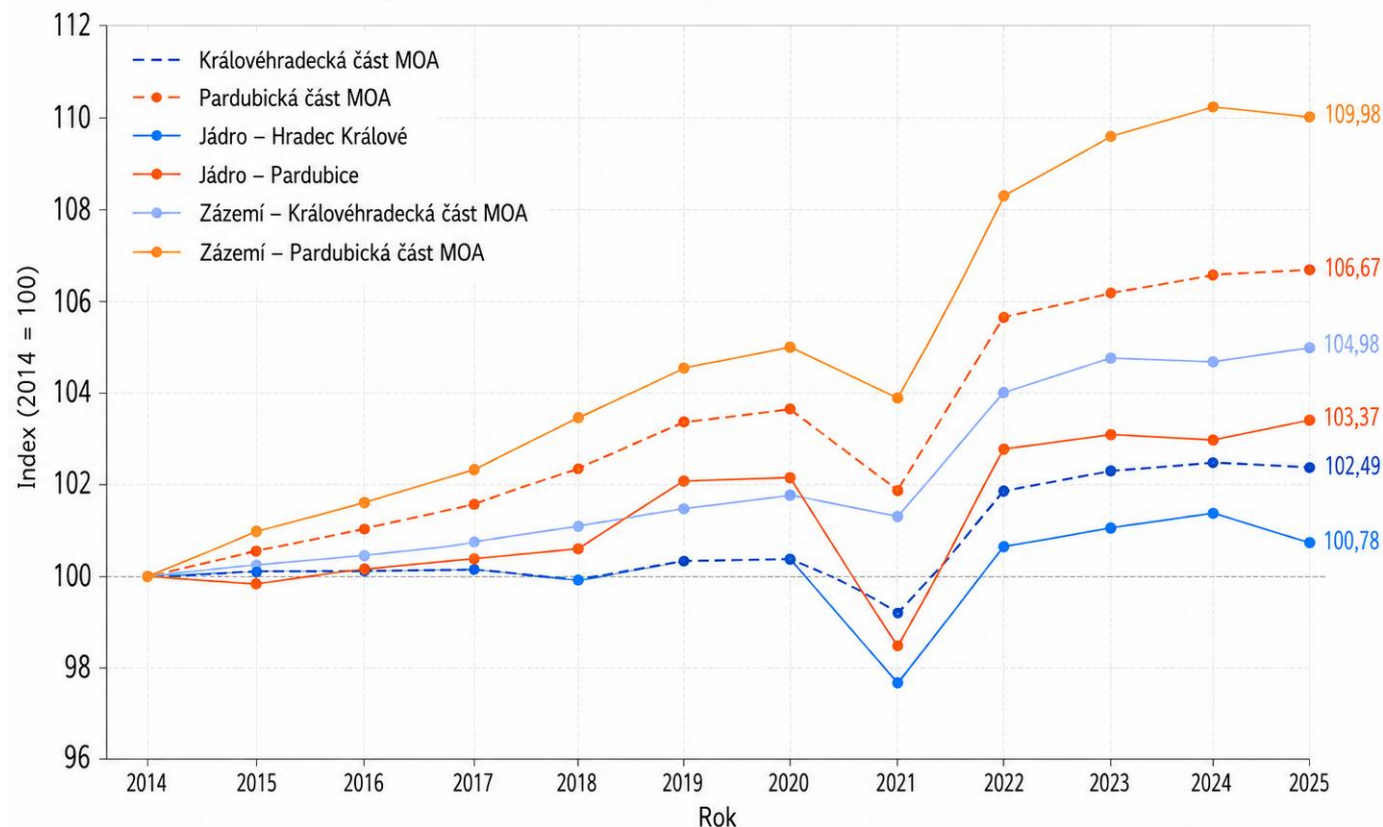
Index 2014 = 100; mimo MOA = území daného kraje mimo vymezení aglomerace

Vývoj počtu obyvatel dle funkční polohy (celá aglomerace a kraje)

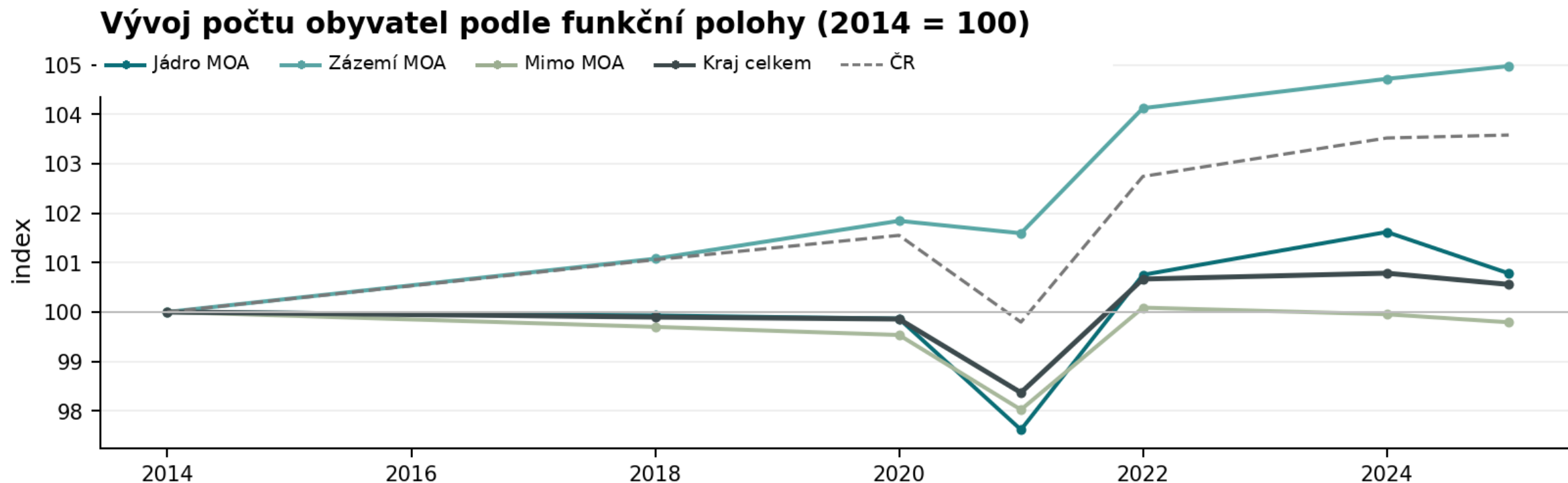
Hradecko-pardubická aglomerace: srovnání populačních trendů v krajských částech MOA, jádrech a zázemí, 2014–2025

Část MOA v kraji = součet obcí aglomerace ležících v daném kraji; index 2014 = 100

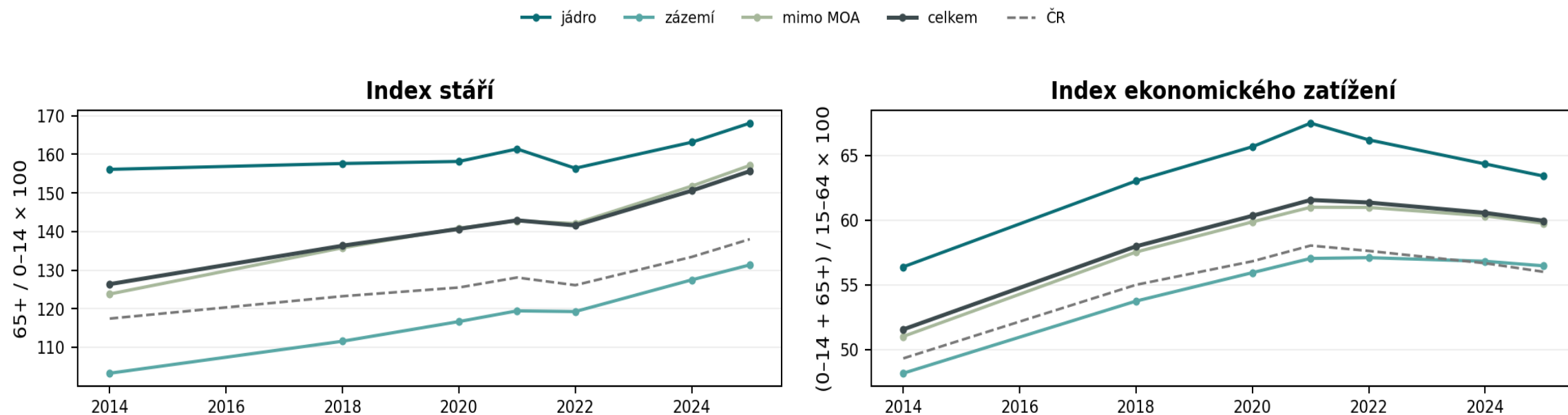
Vývoj počtu obyvatel uvnitř kraje dle funkční polohy (pouze HKK)

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) - Statistická data pro územně analytické podklady, 2014-2025; Český statistický úřad (ČSÚ) - Regionální účty za regiony soudržnosti a kraje, 1995-2024; Český statistický úřad (ČSÚ) - Data pro metropolitní území a aglomerace; MMR; vlastní výpočty.

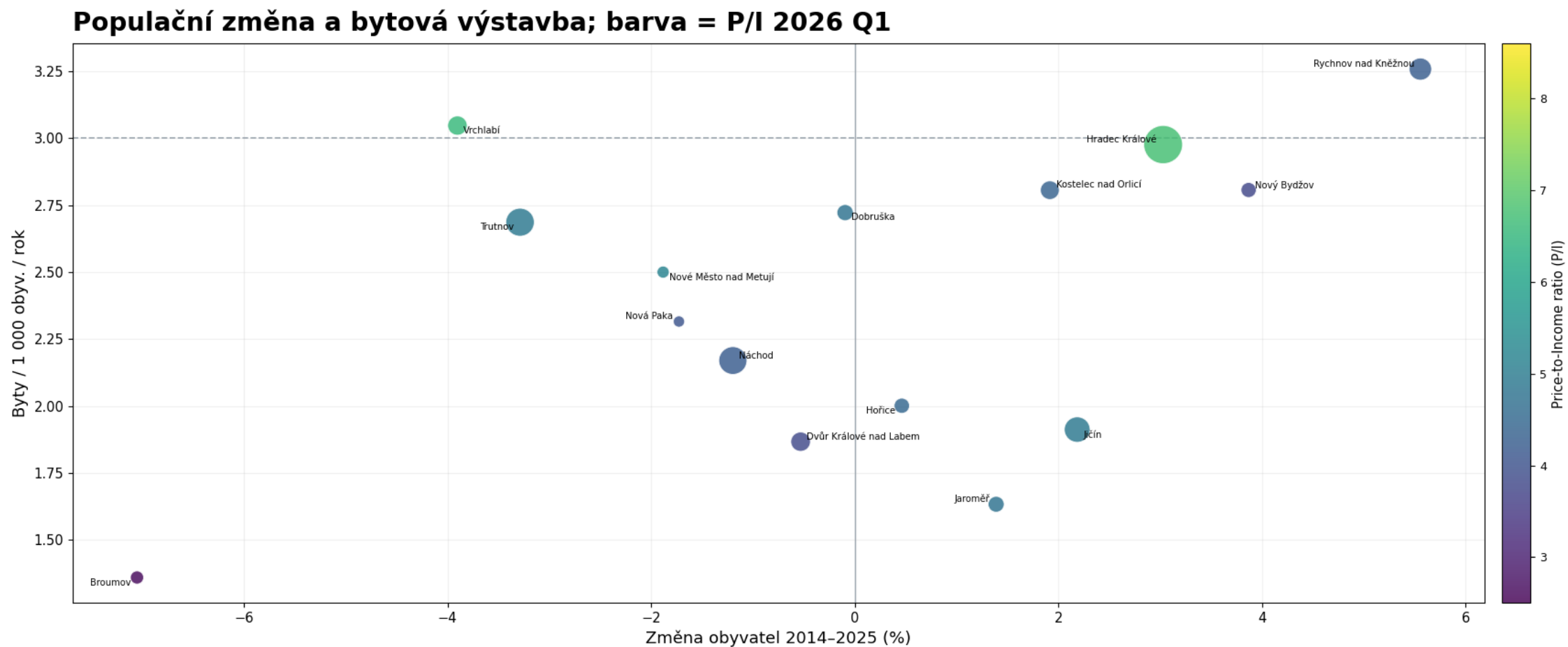

Vývoj skladby obyvatel uvnitř kraje dle funkční polohy (pouze HKK)

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) - Statistická data pro územně analytické podklady, 2014-2025; Český statistický úřad (ČSÚ) - Regionální účty za regiony soudržnosti a kraje, 1995-2024; Český statistický úřad (ČSÚ) - Data pro metropolitní území a aglomerace; MMR; vlastní výpočty.

Rezidenční a bytová dynamika

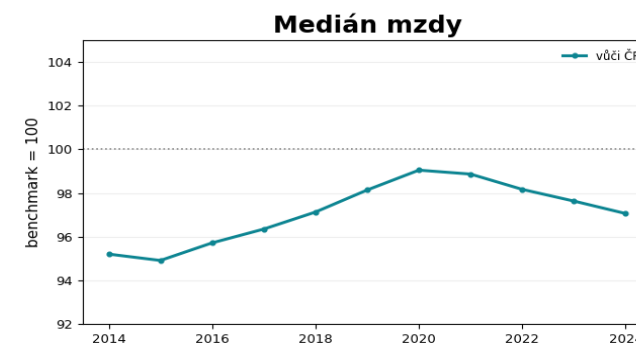
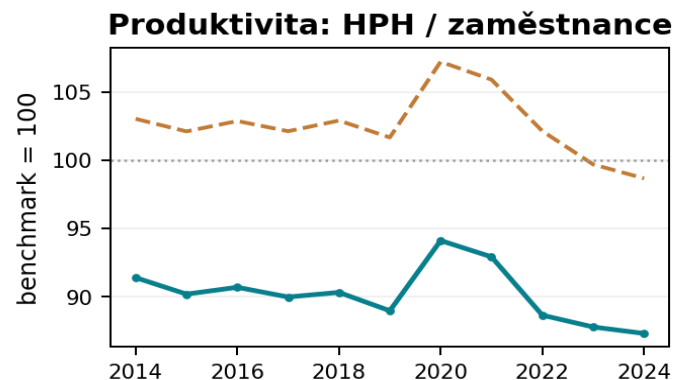
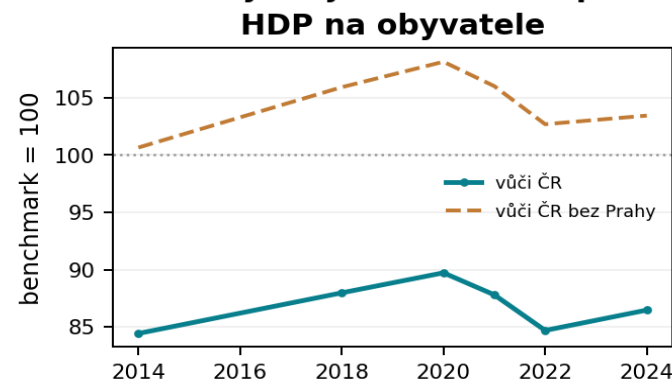

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) - Statistická data pro územně analytické podklady, 2014-2025; MMR (P/I 2026_Q1); vlastní výpočty.

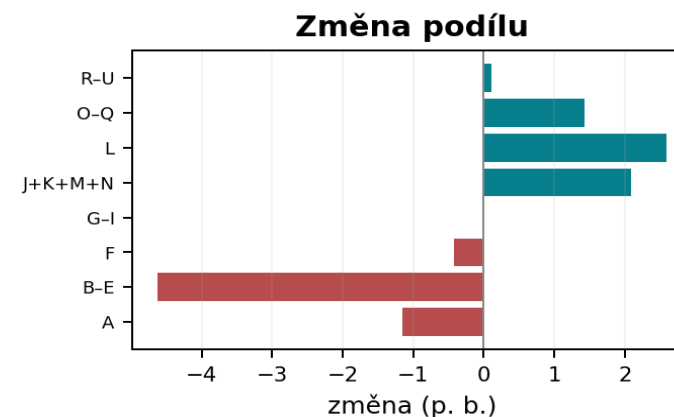
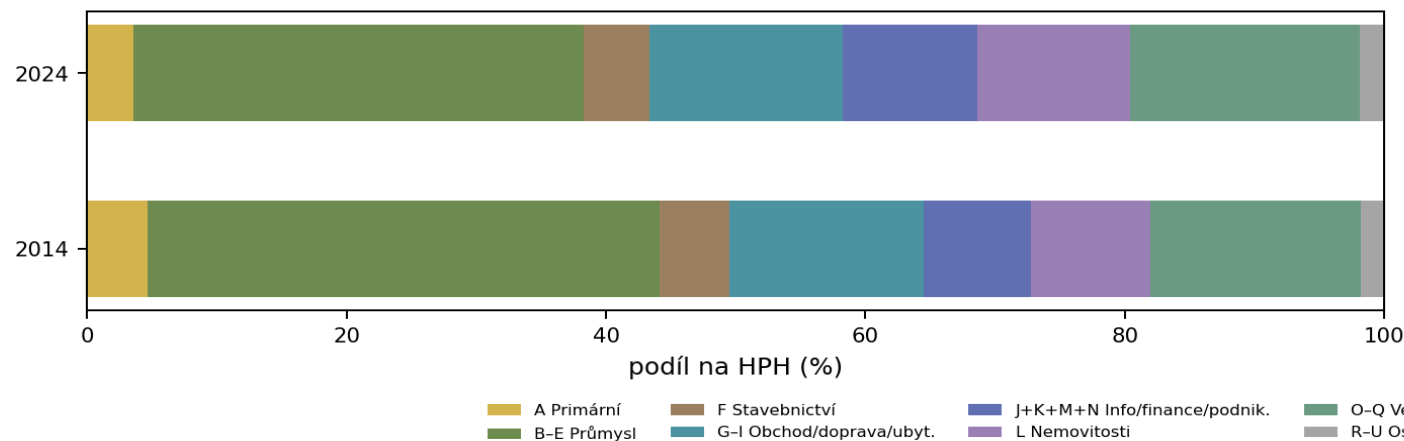

Ekonomická struktura a výkonnost kraje

Královéhradecký kraj: ekonomická pozice a struktura HPH

Struktura HPH: změna 2014-2024

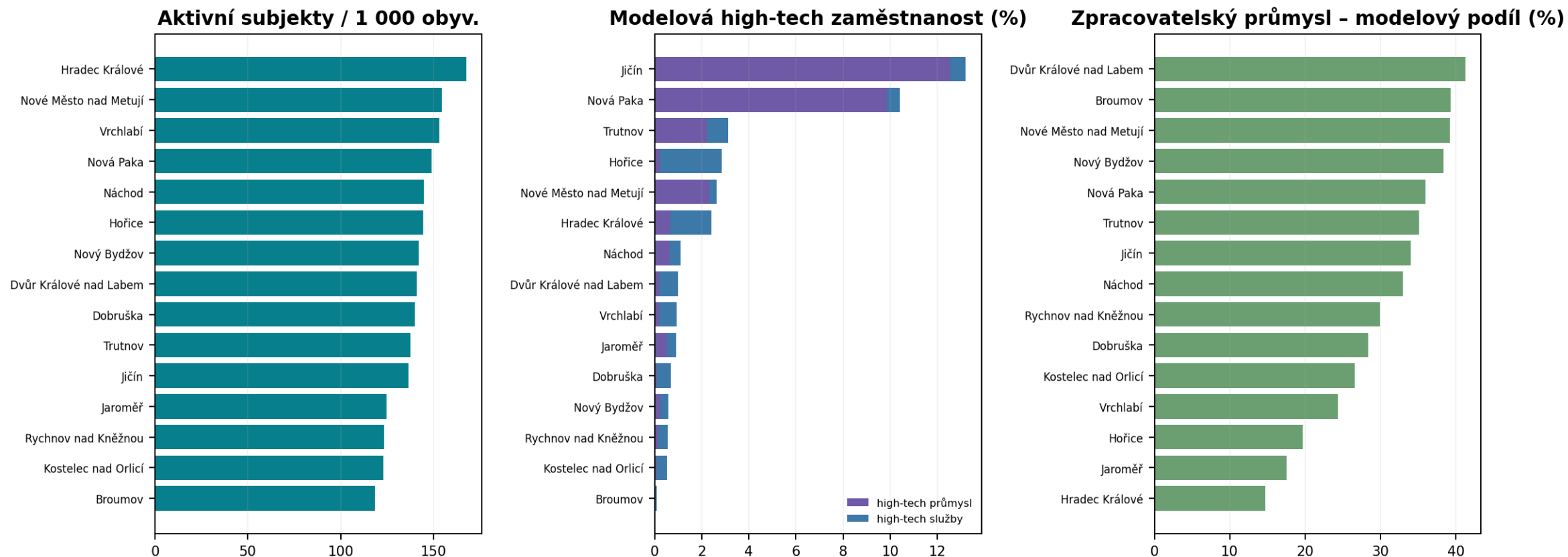

Pozn.: v historické řadě HPH je zpracovatelský průmysl C součástí B-E; schválená 9skupinová agregace se používá v indikátorech, kde je C samostatně dostupné.

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) – Regionální účty za regiony soudržnosti a kraje, 1995–2024; Český statistický úřad (ČSÚ) – Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v krajích (produkt 110080-25); vlastní výpočty.

Ekonomická struktura SO ORP

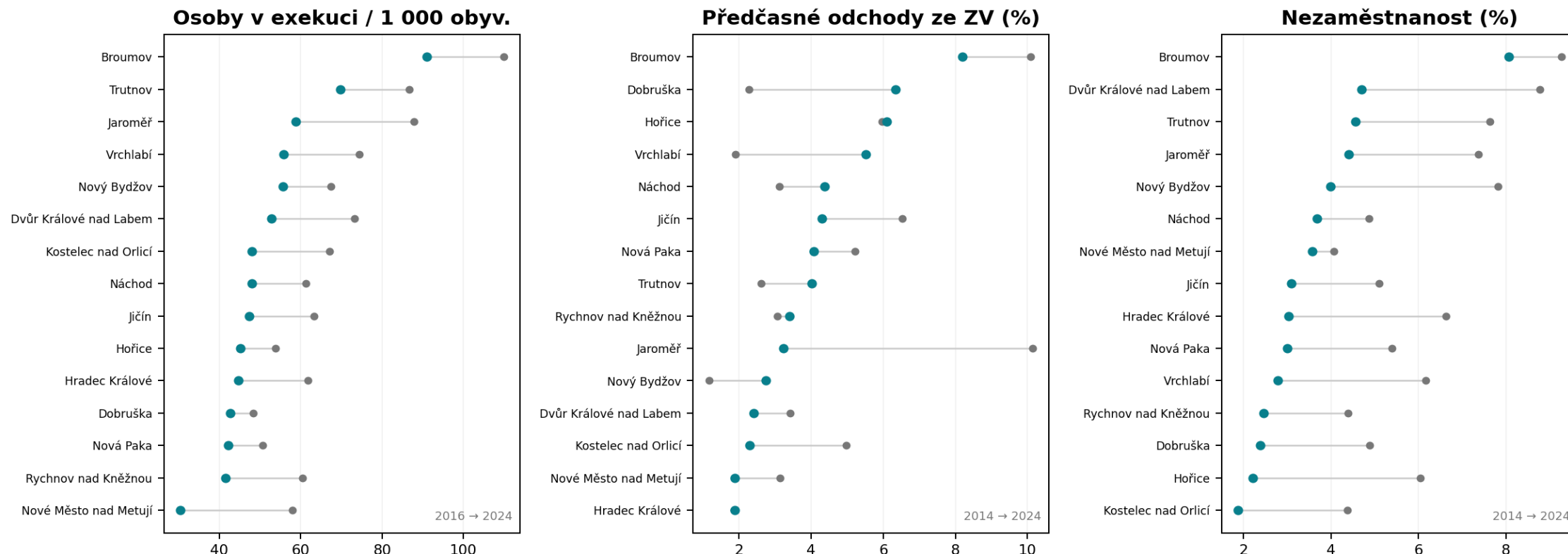

Zdroj: Český statistický úřad (ČSÚ) – Registr ekonomických subjektů (RES); MMR (modelová high-tech zaměstnanost); vlastní výpočty.

Sociální diferenciace v kraji

● výchozí rok ● 2024

Zdroj: MMR (exekuce a předčasné odchody); Český statistický úřad (ČSÚ) – Statistická data pro územně analytické podklady (nezaměstnanost); vlastní výpočty.

BLOK 4 – Hlavní diskuse: problémy a potenciál kraje

Na co chceme dnes společně odpovědět?

1. Kde náš obraz HKK neseďí?
2. Kde krajský průměr zakrývá zásadní vnitřní rozdíly?
3. Které 2–3 územně koncentrované problémy jsou pro HKK nejdůležitější?
4. Které 2–3 potenciály dnes veřejné politiky nedostatečně využívají?
5. Co je bariérou jejich řešení – peníze, pravidla, kapacity, nebo koordinace?
6. Co má konkrétně změnit SRR 28+ a kdo to má udělat?

Na co chceme dnes společně odpovědět?

1. Které aglomerační problémy nelze řešit odděleně od Pardubického kraje?
2. Co je hlavním mechanismem dlouhodobě slabé trajektorie Broumova?
3. Jaké investiční nebo institucionální faktory stojí za růstem Rychnovska a lze je přenést jinde?
4. Kde jsou hlavní dostupnostní mezery zdravotních a sociálních služeb?
5. Jak by měla SRR28+ rozlišit podporu růstových, stabilních a periferních částí kraje?
6. Které plošně formulované regulace, technické standardy, fiskální/dotační podmínky nebo pravidla financování služeb mají podle zkušenosti kraje materiálně odlišný územní dopad – a je hlavním kanálem rozdílná expozice, adaptační kapacita, nebo přeshraniční účinek?

Pauza

BLOK 5 – Vymezení podporovaných regionů

Proč vymezujeme státem podporované regiony?

Zákonný rámec

- § 4 zákona č. 248/2000 Sb.
- MMR navrhuje vymezení území, jejichž rozvoj vyžaduje podporu s ohledem na hospodářskou, sociální a územní soudržnost.

Vymezení má dva základní účely:

1. Monitoring dlouhodobého vývoje

- časově konzistentní indikátory
- sledovat dlouhodobou rozvojovou trajektorii území
- následně hodnotit dopady regionálních a sektorových politik

2. Podklad pro územní diferenciaci veřejných politik a investic

- evropské i národní programy
- veřejné investice
- institucionální a kapacitní podpora
- další územně diferencované nástroje

Vymezení není cílem samo o sobě. Je analytickým podkladem pro rozhodování, KDE a PROČ má být veřejná politika ÚZEMNĚ DIFERENCOVANÁ.

Od jednoho pohledu na „problémová území“ ke dvěma rozvojovým situacím

KONVERGENČNÍ POHLED

Kde se dlouhodobě kumulují bariéry rozvoje?

- slabší ekonomická základna
- nižší příjmy
- dlouhodobá nezaměstnanost
- vzdělávací neúspěšnost
- stárnutí
- exekuce

→ **potřeba stabilizace a konvergence**

RŮSTOVÝ POHLED

Kde vysoká dynamika vytváří nové tlaky a bariéry rozvoje?

- populační a ekonomický růst
- intenzivní bytová výstavba
- tlak na půdu
- tlak na infrastrukturu
- tlak na kapacitu veřejných služeb
- tlak na životní prostředí a využití území

→ **potřeba zvládnout externalitu růstu**

Jedno území může v různých dimenzích vykazovat oba typy výzev současně.

Nejde o žebříček „dobrých“ a „špatných“ regionů. Jde o dvě rozdílné rozvojové situace, které vyžadují rozdílné veřejné politiky.

Jak metodika funguje?

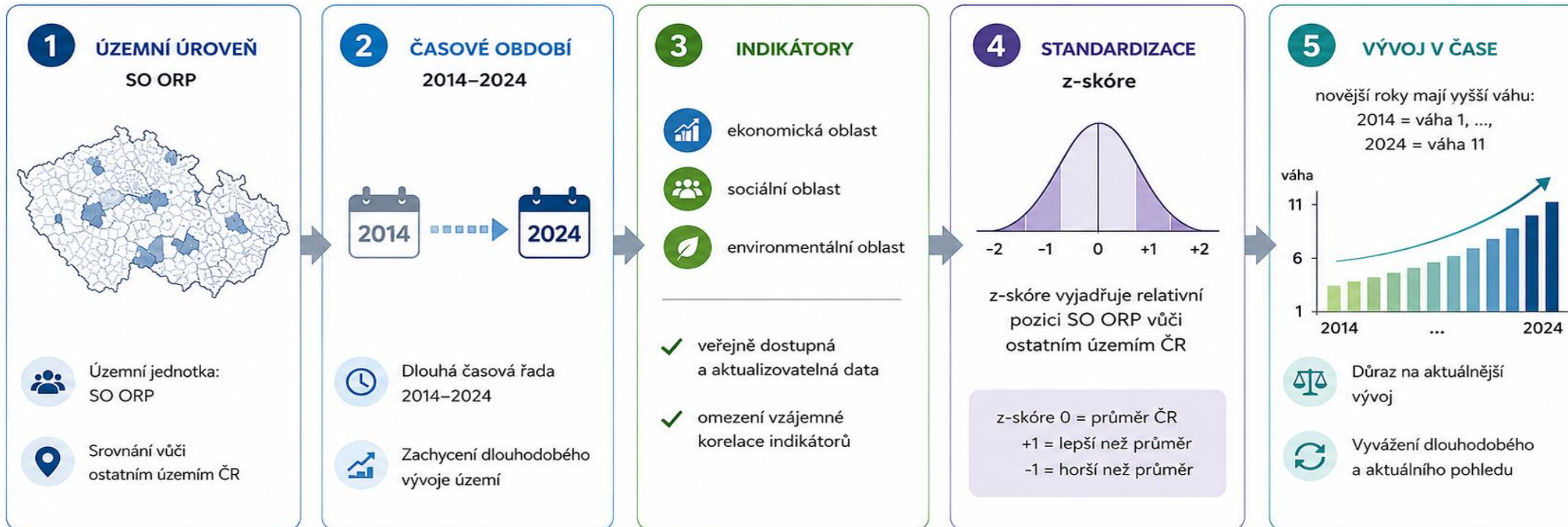
Dostupné online:

<https://adamstavenik-srr28orp.share.connect.poisit.cloud/>

METODIKA: OD DAT K INDEXŮM

5 kroků analytického přístupu

CÍL: Identifikovat a porovnat rozvojové trajektorie území a podpořit cílené a efektivní veřejné intervence.

Pracovní metodika – parametry dále ověřujeme a výsledky testujeme vůči realitě území i předchozímu vymezení.

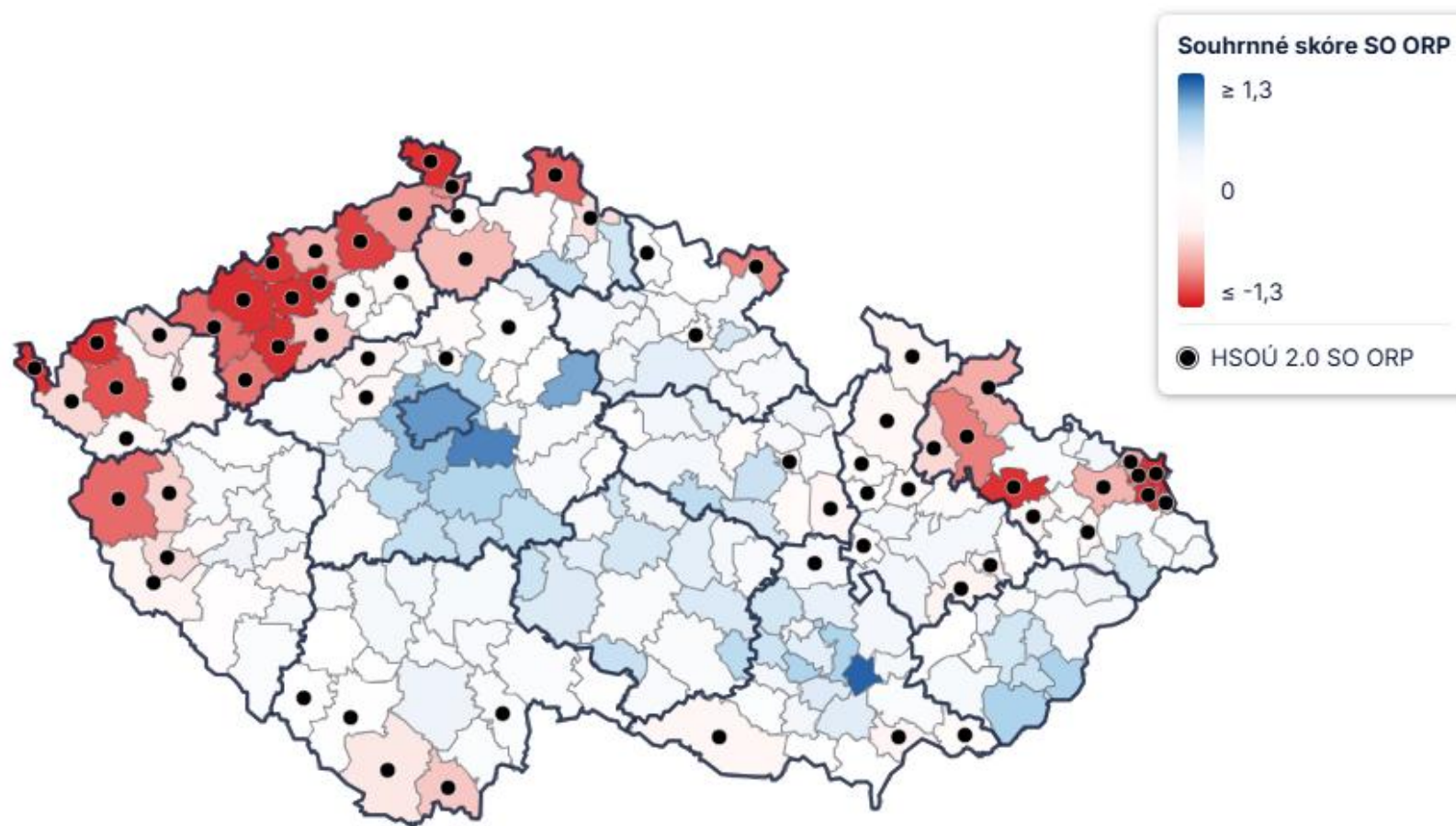

Co nový přístup přináší?

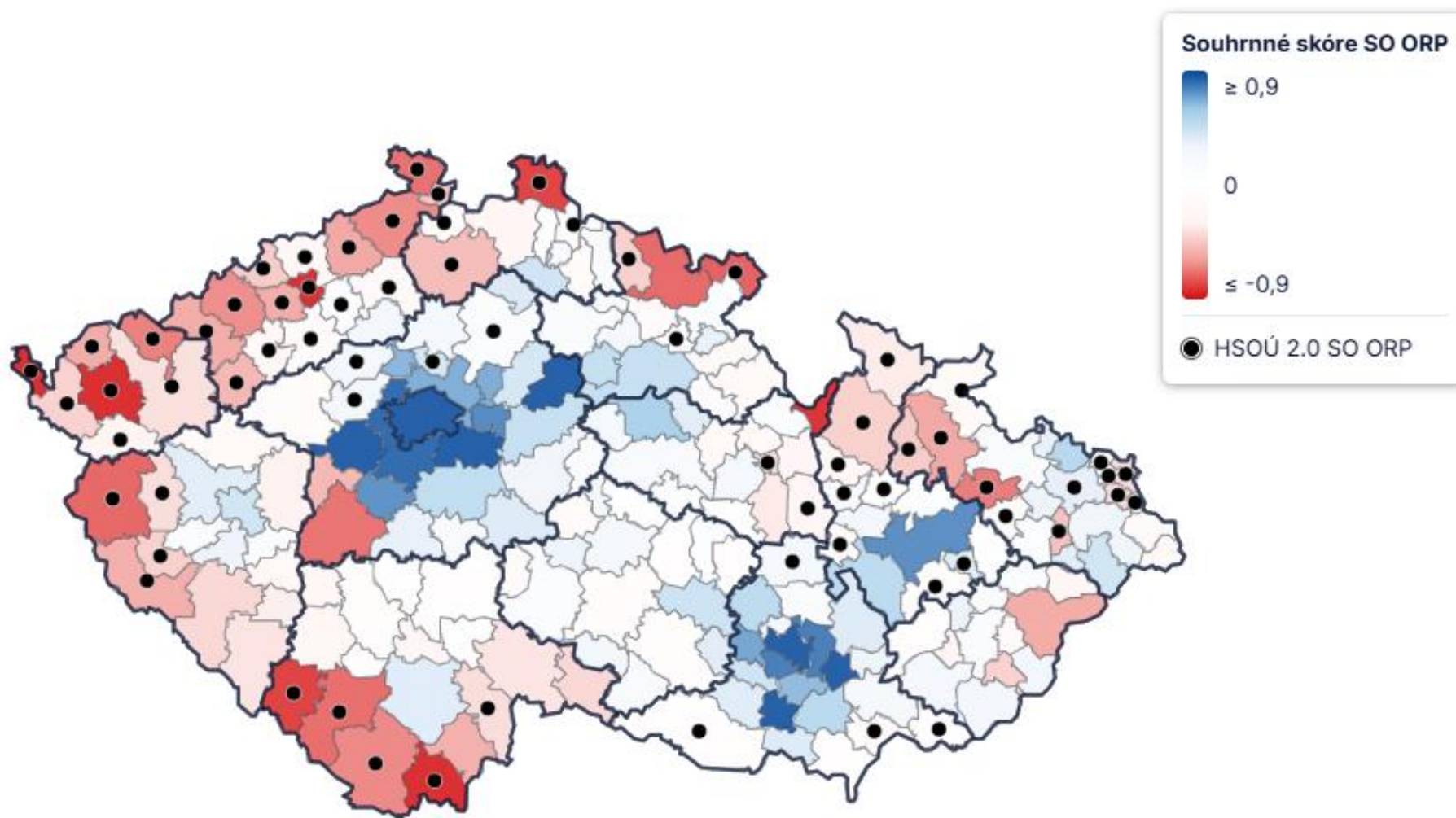
- 1. Od statického vymezení k dynamice**
 - sledujeme dlouhodobý vývoj v území
- 2. Od jednoho typu problému k více rozvojovým situacím**
 - nejen zaostávání
 - ale také růstové tlaky
- 3. Od samotného vymezení k podkladu pro veřejné politiky**
 - diferenciované sektorové politiky
 - investice
 - monitoring výsledků
- 4. Potřebnost není totéž co absorpční kapacita**
 - vymezení má být při nastavení intervencí doplněno o pohled na absorpční kapacitu

Nízké čerpání podpory nemusí znamenat nízkou potřebnost – může ukazovat na slabou absorpční kapacitu.

Co to znamená pro HKK? Konvergenční index

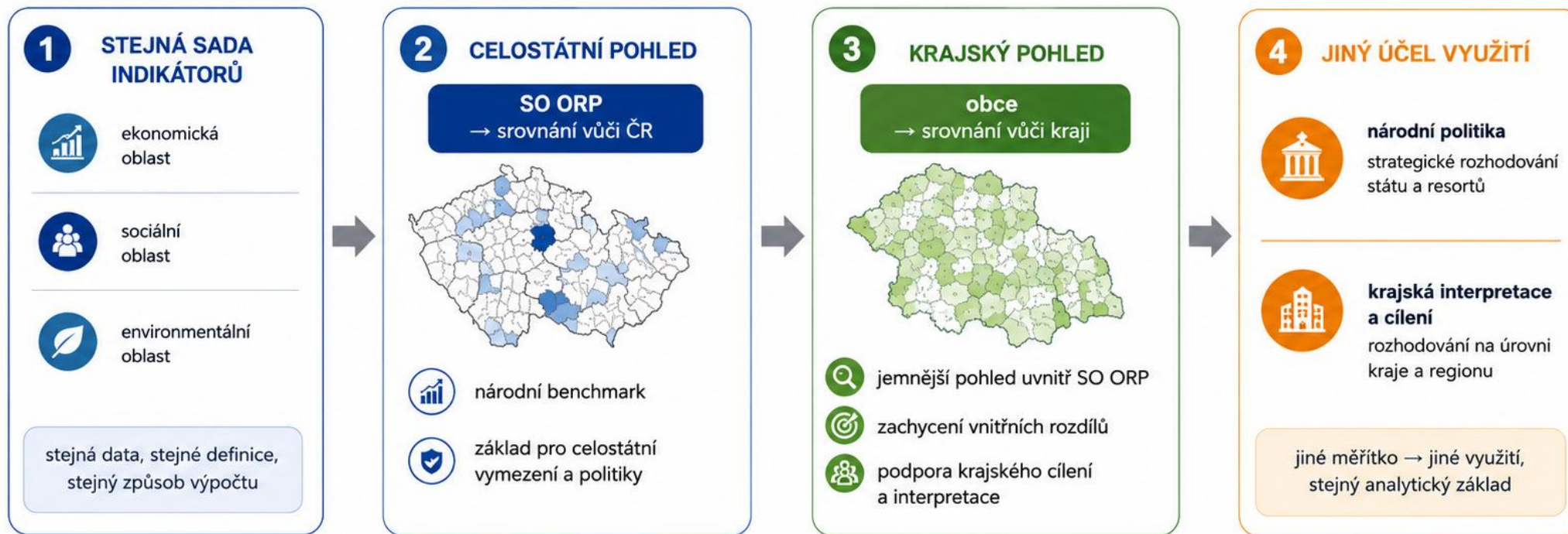
Co to znamená pro HKK? Růstový index

Celostátní vymezení + krajský detail

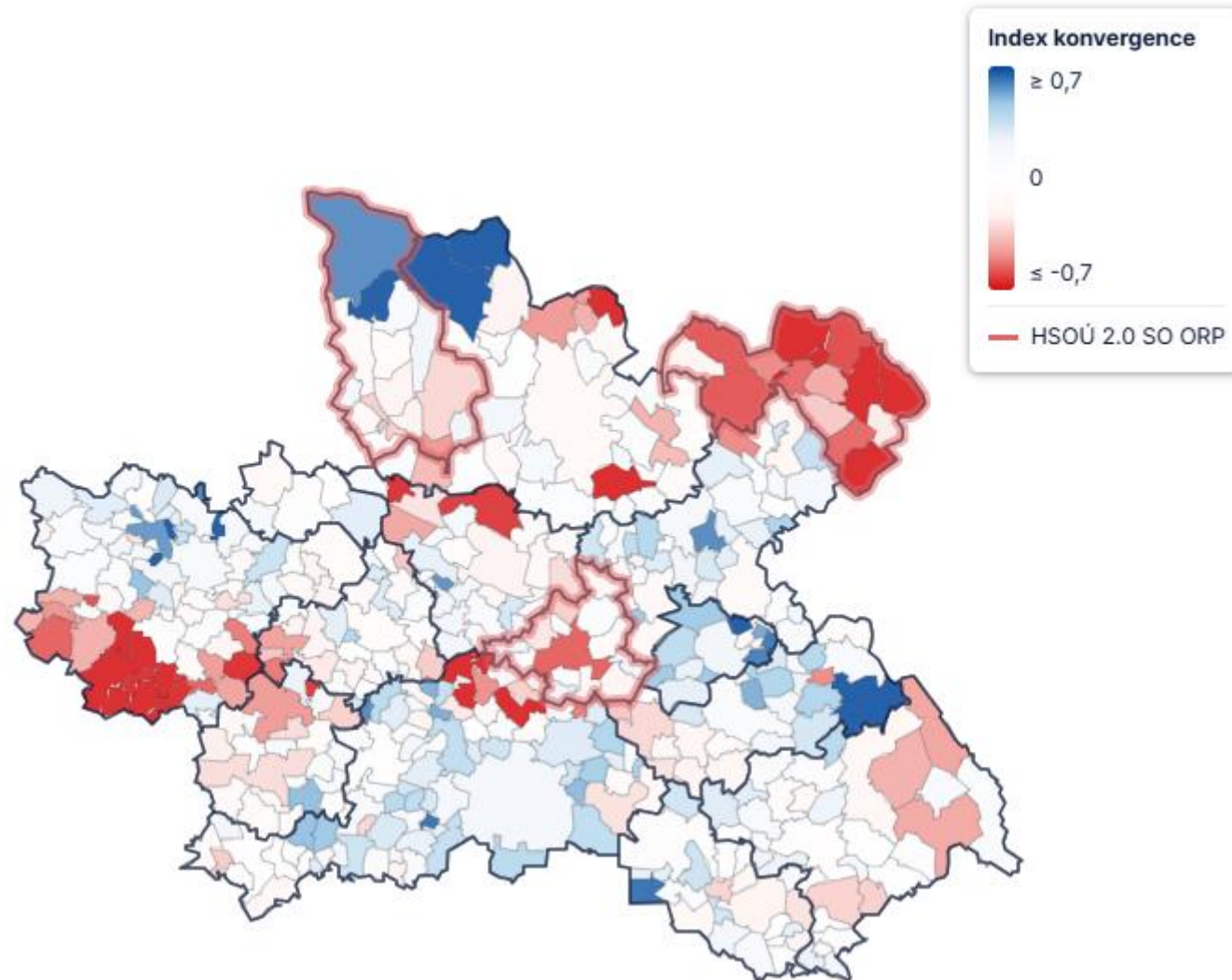

Stejná data a metodika – jiné referenční území – jiný účel využití

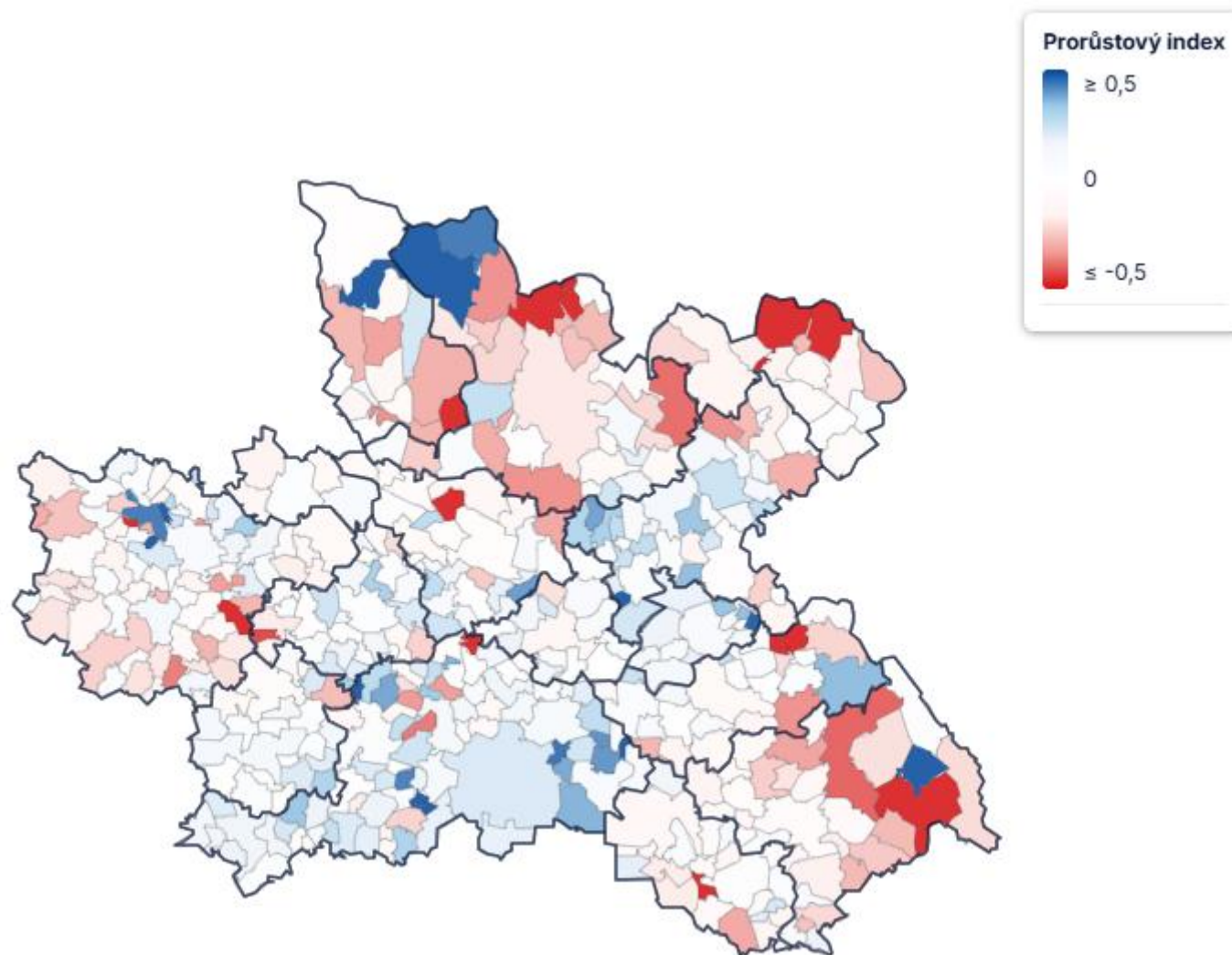

Krajský dashboard nenahrazuje celostátní vymezení – doplňuje ho o jemnější územní detail.

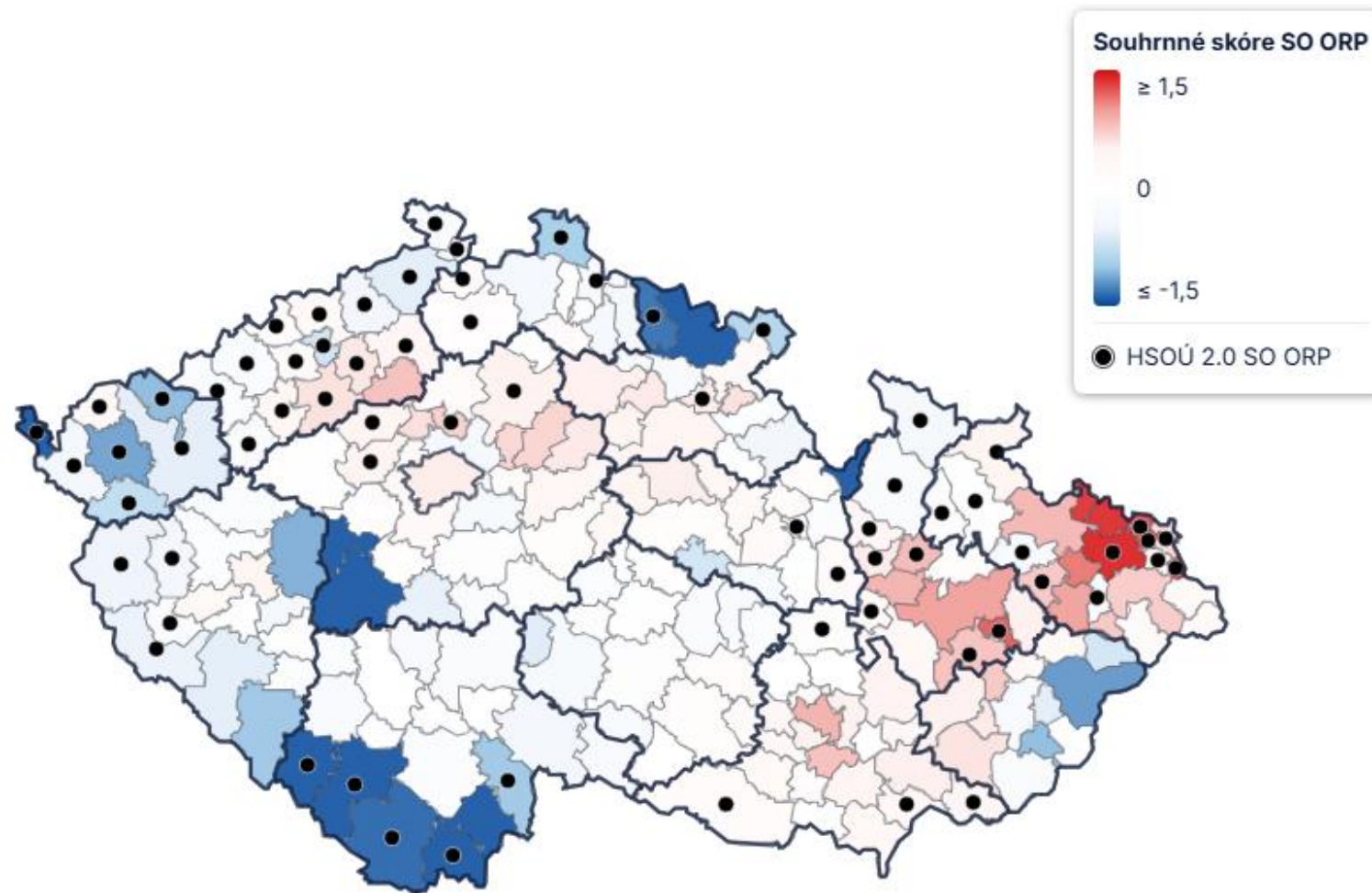
Co to znamená pro HKK? Konvergenční index

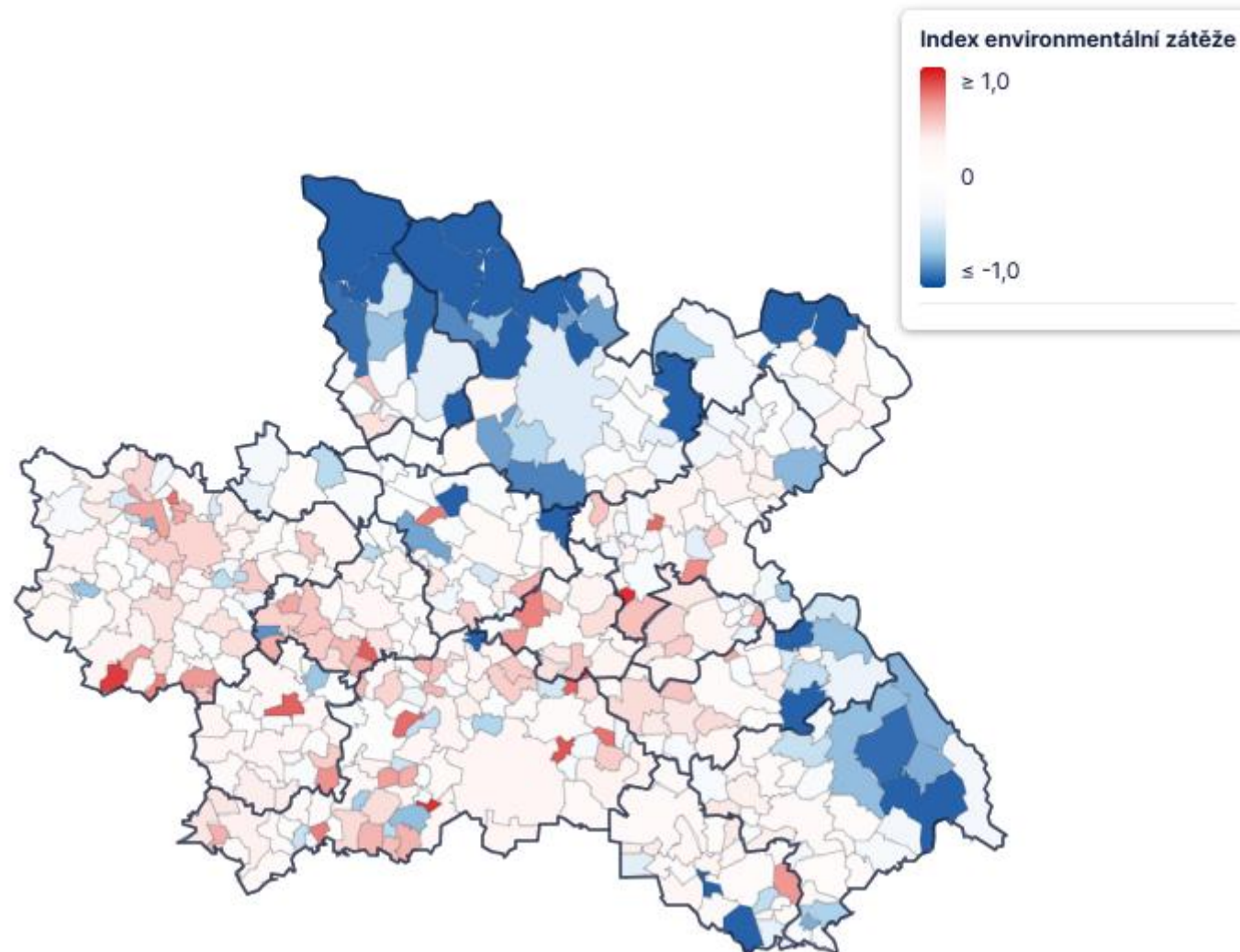
Co to znamená pro HKK? Růstový index

Tematické indexy – environmentální zátěže (kvalita ovzduší a land use)

Tematické indexy – environmentální zátěže (kvalita ovzduší a land use) - kraj

BLOK 6 – SRR 28+ x EU fondy 28+ x investice x resorty

SRR 28+ a NRPP: dvě různé, ale propojené role

SRR 28+ – od poznání k intervenci

SRR nerozděluje peníze.

Má ale říci, kde a proč je
územně diferencovaný přístup
veřejných politik
opodstatněný.

Tři testy územní dimenze

POTŘEBNOST

Existují významné územní rozdíly ve výskytu problému?

- Je problém skutečně územně koncentrovaný?
- Kde?
- Na jaké úrovni?

EFEKTIVITA

Povede územní zacílení k lepším výsledkům?

- Je územní cílení efektivnější než plošná politika?
- Negeneruje nadměrné administrativní náklady?
- Jaká geografická úroveň je nejvhodnější?

ABSORPČNÍ KAPACITA

Dokáže území podporu skutečně využít?

- existují projekty?
- lidé?
- instituce?
- know-how?
- případně je nutná předchozí kapacitní podpora?

Teprve kombinace potřebnosti, efektivity a absorpční kapacity má určit podobu územní dimenze.

Územní dimenze ≠ jen procenta a bonifikace

Nástroj volíme podle typu mechanismu problémů, ne automaticky podle názvu území

Co se opakuje napříč resorty a proč je to důležité pro období 28+

Data existují, ale
často nejsou
sdílena nebo
územně využívána

Nízké čerpání
 $\neq$
nízká potřeba

Bonifikace
 $\neq$
univerzální řešení

Kapacita lidí, institucí
a infrastruktury je
stejně důležitá jako
peníze

Administrativní
hranice často
neodpovídají
funkční realitě

Stejný sektorový
nástroj může mít
v různých územích
rozdílné účinky

SRR může být společným územním rámcem pro sektorové politiky – jejich obsah ale zůstává v odpovědnosti jednotlivých resortů.

Jeden problém, více resortů

Obyvatel nezažívá resortní politiky odděleně. Území ano.

Co dnes víme o Regionálním partnerském plánu?

Na čem je shoda

- princip RPP podporují územní partneři,
- kraj má koordinovat proces na svém území,
- má jít o partnerské sladění místně relevantních a strategických / transformačních investic.

Co se ještě řeší

- metodika a kritéria strategických projektů,
- role jednotlivých územních partnerů,
- vztah k ITI/CLLD a dalším integrovaným nástrojům,
- vazba RPP na NRPP,
- mechanismus financování / případných obálek.

RPP nemá být další strategie kraje. Má být mechanismem partnerského výběru a koordinace strategických investičních potřeb území.

BLOK 7 – Shrnutí, závěr

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Děkujeme za pozornost

Alexandre Reznikow alexandre.reznikow@mmr.gov.cz

Zdeněk Opravil zdenek.opravil@mmr.gov.cz

MMR – Odbor regionální politiky (67) / Oddělení
strategie a analýz regionálního rozvoje (675)